

DERİ VE DERİ MAMULLERİ SEKTÖRÜ

**2014 YILI
OCAK-MART DÖNEMİ**

**İHRACAT PERFORMANS
DEĞERLENDİRMESİ**

**İTKİB GENEL SEKRETERLİĞİ
AR & GE ve MEVZUAT ŞUBESİ**

NİSAN 2014

YÖNETİCİ ÖZETİ

Türkiye Genel İhracatı ve Deri Sektörünün Payı

Türkiye İhracatçılar Meclisi kayıt rakamlarına göre, 2014 yılı Ocak-Mart döneminde, Türkiye deri ve deri ürünleri ihracatı % 3,6 artışla 413 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

2014 yılı Ocak-Mart döneminde, Türkiye genel ihracatı ise % 6,2 oranında artarak 38,6 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Deri ve deri ürünleri ihracatının toplam ihracat içindeki payı bu dönemde %1,1 olarak hesaplanmaktadır.

Ülke ve Ülke Grupları Bazında Deri ve Deri Mamulleri İhracatı

Deri ve deri ürünleri ihracatımızda en büyük paya sahip üç pazar Rusya, Irak ve İtalya'dır. Deri ve deri ürünleri ihracatımızın ülkeler bazında en önemli pazarı olan Rusya'ya yapılan ihracat, 2014 yılı Ocak-Mart döneminde % 24,2 düşüşle 82,3 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Rusya'nın Türkiye deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı bu dönemde % 20'ye gerilemiştir.

Söz konusu dönemde deri ve deri ürünleri ihracatının 2. büyük pazarı olan Irak'a yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı % 23,6 artışla 31,6 milyon dolara yükselirken, bu dönemde İtalya'ya yapılan ihracat ise % 1,9 düşüşle 30,4 milyon dolara düşmüştür. 2014 yılının ilk çeyrek döneminde Irak'ın deri ve deri ürünlerindeki payı % 7,6 olurken, İtalya'nın payı ise % 7,4 olarak kaydedilmiştir.

Ürün Grupları Bazında Deri ve Deri Mamulleri İhracatı

2014 yılının Ocak-Mart döneminde deri ve deri ürün grupları içerisinde en çok ihracat ayakkabı ürünlerinde yapılmış olup, 212,7 milyon dolarlık ihracat ile bir önceki yıla göre % 12,2 oranında artış kaydedilmiştir. Ayakkabı ürün grubunun toplam deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı bu dönemde % 51,5 düzeyine yükselmiştir.

Deri ve deri ürün grupları içinde diğer yüksek ihracat yapılan grup deri giyim ve kürk giyim ürünlerinden oluşan deri konfeksiyon grubu olup, bu ürün grubundan gerçekleştirilen toplam ihracat, bu dönemde geçen yılın aynı dönemine göre % 22,3 oranında azalarak 73,5 milyon dolara gerilemiştir. Deri giyim ve kürk giyim ürün gruplarının Türkiye toplam deri ihracatındaki payı % 17,8 düzeyindedir.

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ve işlenmiş kürk ürün grupları toplamında 2014 yılının Ocak-Mart döneminde 68,1 milyon dolarlık ihracat yapılmış olup, bir önceki yılın aynı dönemine göre artış oranı % 24 seviyesindedir. Bu ürün grupları toplamının Türkiye toplam deri ve deri mamulleri ihracatındaki payı % 16,5 olarak hesaplanmaktadır.

Deri ve deri ürünleri ihracatının diğer önemli bir grubu olan saraciye ürün grubundan bu dönemde % 1 düşüşle 58,2 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır. Saraciye ürün grubunun Türkiye toplam deri ve deri mamülleri ihracatındaki payı ise % 14,1'dir.

DERİ VE DERİ MAMULLERİ SEKTÖRÜNÜN

2014 YILI OCAK-MART DÖNEMİ

İHRACAT PERFORMANS DEĞERLENDİRMESİ

I. DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ GELİŞMELER

Dünya Ekonomisi Toparlanma Sürecinde

Dünya ekonomisi 2014 yılının ilk çeyrek dönemini geride bırakırken, küresel ekonomide toparlanmanın sürdüğü, ancak uluslararası finans sistemi ve sermaye hareketleri başta olmak üzere risklerin de devam ettiği görülmektedir.

Uluslararası Para Fonu (IMF), yılda iki kez yayınladığı Dünya Ekonomik Görünümü (World Economic Outlook) raporunun 2014 yılı Nisan ayı versiyonunda küresel ekonominin düzelme sürecine girdiği, toparlanmanın daha çok ülkeye yayıldığı ancak aşağı yönlü risklerin de devam ettiği belirtilmektedir. Dünya ekonomisinde devam eden toparlanmanın daha çok gelişmiş ülkelerdeki talep artışı ve ekonomik büyümeye bağlı olacağı belirtilen raporda, önümüzdeki dönemde kısa vadede dünya ekonomisinin önünde bulunan risklerin arasında gelişmiş ülkelerde yaygınlaşan düşük enflasyon ve deflasyon trendi, ABD'nin değişen para politikalarının diğer ülke ekonomilerine olası olumsuz etkilerinin yanısıra başta Çin olmak üzere gelişmekte olan ülkelerde büyüme oranlarının beklenenin altında gerçekleşme olasılığı ile Ukrayna kriziyle bağlantılı olarak yükselişe geçen jeopolitik riskler yer almaktadır.

Öte yandan, yılın ilk çeyrek döneminde AB ve ABD ile Rusya arasındaki Ukrayna kaynaklı siyasi kriz uluslararası ilişkilerin odağına yerleşmiş ve küresel ekonomiyi de etkiler hale gelmiştir. Şubat ayı sonunda Kırım'da düzenlenen referandumdan Rusya'ya bağlanma kararı çıkarken, Rusya'nın bu kararı tanıması üzerine ABD ve AB ülkelerinin Rusya'ya yönelik yaptırım kararları almasının bölge ekonomisi kadar küresel ekonomiyi de etkilemesinin kaçınılmaz olduğu görülmektedir.

2013 yılında dünya ekonomisinin Ekim ayında IMF'nin tahmin ettiği gibi % 3 oranında büyüdüğü teyit edilirken, 2014 yılı büyüme tahmini ise Ekim ayındaki tahmin olan % 3 oranından % 3,6'ya yükseltilmiş bulunmaktadır.

Bu çerçevede gelişmekte olan ülkelerin 2013 yılında % 4,7 büyüdüğü tahmin edilirken, 2014 yılında ise % 4,9 büyüme öngörülmektedir. Gelişmiş ülkelerin ise 2013 yılında % 1,3 büyüdüğü tahmin edilirken, 2014 yılında ise % 2,2 büyüme beklenmektedir.

Güncel tahminlere göre sözkonusu dönemde küresel ticarete 2014 yılında hızlanma beklenmektedir. IMF tahminlerine göre dünya mal ve hizmetler ticareti 2013 yılında % 3 artmış olup, 2014 yılında ise % 4,3 büyüme öngörülmektedir.

Son dönemde açıklanan veriler, dünyanın ikinci büyük ekonomisine sahip Çin'de geçen yıl başlayan gevşemenin devam ettiğini göstermektedir. Bu çerçevede 2013 yılının son çeyrek döneminde ve yıl genelinde aynı oranda % 7,7 büyüyen Çin ekonomisinde 2014 yılının ilk çeyrek döneminde ise % 7,4 büyüme kaydedilmiştir. Bu oranın son 6 çeyrek dönemin en düşük büyüme oranı olduğu belirtilmektedir.

Böylelikle Çin ekonomisi, ABD, Japonya ve Avrupa Birliği'nden daha yüksek oranda büyümeye 2014 yılının ilk çeyrek döneminde de devam ederken, yine de Çin ekonomisinde geçen yılın başından beri devam eden gevşeme de göze çarpmaktadır. Büyümedeki yavaşlamanın ardındaki en büyük neden olarak iç tüketim ve yatırımlarda yaşanan ivme düşüşü gösterilmektedir. Ülke genelinde sanayi üretiminin Ocak-Şubat döneminde % 8,6 oranında artmasına rağmen bu oranın son 6 ayın en düşük oranı olduğu belirtilmektedir.

Son tahminlere göre Çin ekonomisinin 2014 yılı genelinde % 7,6 büyüyerek toplam milli gelirin 10 trilyon doları aşacağı tahmin edilmektedir.

Çin ekonomi yönetimi son dönemde temel hedeflerinin ekonomiyi ihracata olan bağımlılığından kurtarıp iç tüketimi artırmak olduğunu ifade ederken, hükümet tarafından sanayi üretimini ve ticareti hızlandıracak ve küçük ve orta ölçekli işletmelere vergi kolaylığının yanısıra yeni demiryolları yapımının hızlandırılmasını içeren bir teşvik paketinin uygulamaya konulduğu belirtilmektedir. Uzmanlar, yılın kalan bölümünde ekonomik aktivitenin hızlanmasının beklendiğini belirtirken, ekonomik büyümedeki gevşemenin Çin hükümetinin son zamanlarda iyice artan hava kirliliğine karşı atması gereken adımları yavaşlatacağı değerlendirilmektedir.

Asya kıtasının diğer önemli ekonomisi Japonya'da kronik durgunluk ve deflasyona karşı uygulanan yeni ekonomik politikası ve Merkez Bankası'nın parasal genişleme programı olumlu sonuçlar vermeye başlamasına rağmen henüz istenen üretim ve ihracat artışları sağlanamadığından, mali ve parasal teşviklerle özel sektör büyümesini desteklemeye çalışmaktadır. Bu çerçevede Japon ekonomisinin 2013 yılında % 1,5 büyüdüğü tahmin edilirken, 2014 yılında ise % 1,4 büyüme öngörülmektedir.

Öte yandan, önde gelen gelişmekte olan ülkelerden Brezilya ekonomisi, son dönemde yaşanan küresel sermaye hareketlerinden olumsuz yönde etkilenirken, düşen ekonomik büyüme ve artan kamu borcu gerekçesiyle S & P Brezilya'nın kredi notunu 'BBB'den 'BBB-'ye düşürmüştür.

2013 yılı boyunca 100 - 115 dolar/varil aralığında seyreden ham petrol fiyatları yeni yılın ilk çeyrek döneminde ise Ukrayna ve Kırım kaynaklı krizin de etkisiyle 110 dolar/varil seviyelerinde seyretilmektedir.

ABD Ekonomisi

Dünyanın en büyük ekonomisi ABD'de 2013 yılında başlayan toparlanma 2014 yılının ilk çeyrek döneminde de devam etmekle birlikte ABD Merkez Bankası (FED) ekonomideki toparlanmanın henüz yeterli seviyede olmadığı düşüncesine paralel olarak, parasal genişlemeyi tamamen durdurmak yerine yavaş yavaş azaltma yoluna gitmektedir. Güncel verilere göre ABD çapında üretim faaliyetleri de yılın ilk çeyrek döneminde artmaya devam etmiş görünürken, Nisan ayıyla birlikte soğuk havaların sona ermesinin de üretim ve tüketimi olumlu yönde etkileyeceği düşünülmektedir.

Bu çerçevede ABD ekonomisi 2013 yılının ilk çeyrek döneminde % 1,1 büyüme gerçekleştirirken, ikinci çeyrek dönemde % 2,5 büyüme kaydedilmiş, 3. çeyrek dönemde ise % 4,1 büyüme açıklanmıştır. Yılın son çeyreği için açıklanan büyüme oranı ise % 2,6'dır.

ABD ekonomisinde 2013 yılının tamamında % 2 büyüme olduğu tahmin edilirken, 2014 yılında ise % 2,8 oranında büyüme öngörülmektedir.

ABD Merkez Bankası FED'in yeni başkanı Janet Yellen, istihdam piyasasında olumlu gelişmelerin devam ettiğini ama hedeflenen noktaya henüz varılmadığını belirterek tahvil alım programının azaltılması konusunda kesin belirlenmiş bir rota bulunmadığını ancak gelişmelere bağlı olarak yıl sonuna kadar alımların sona erebileceğini ifade etmektedir.

Ülke genelinde gıda dışı perakende satışlarının 2013 yılında % 4,2 artış gösterdiği kaydedilirken, 2014 yılının ilk 3 aylık döneminde ise % 2,2 büyüme gerçekleştiği açıklanmıştır.

ABD genelinde hazır giyim ve aksesuar ile ayakkabı perakende satışları ise yine 2013 yılında geçen yılın aynı dönemine göre % 3,8 artış gösterirken, 2014 yılının ilk 3 aylık döneminde ise geçen yılın aynı dönemine göre % 0,4 düşüş kaydedilmiştir.

Öte yandan, ABD genelinde 2014 yılının Ocak ayında % 6,6 seviyesinde olan işsizlik oranı, Şubat ve Mart aylarında ise % 6,7 seviyesinde kaydedilmiştir.

ABD'nin güncel dış ticaret verilerine göre ülkenin mal ihracatı 2013 yılı Ocak-Aralık döneminde bir önceki yıla göre % 1,8 artarak 1,6 trilyon dolar olarak gerçekleşirken, aynı dönemde ithalat ise % 0,4 düşüşle 2,3 trilyon dolara gerilemiştir. Bu dönemde ABD'nin mallar bazında dış ticaret açığı ise % 5,1 düşüşle 704 milyar dolara gerilemiştir.

Avrupa Birliği Ekonomisi

AB ve Euro Bölgesi'nde yılın son dönemine ait açıklanan veriler ekonomide toparlanmanın devam ettiğini ve Euro Bölgesi'ndeki resesyonun giderek daha da hafifleyeceğini göstermekle birlikte, Ukrayna ve Kırım kaynaklı Rusya ile yaşanan gerginliğin önümüzdeki dönemde özellikle enerji tedarikinde Rusya'ya bağımlı olan Birlik üyesi ülkeleri olumsuz etkilemesinden endişe edilmektedir.

Öte yandan, AB içinde hükümetlerin kemer sıkma politikalarının somut sonuçlar vererek bütçe açıklarını düşürdüğü ve artık reel ekonomi ve istihdamı büyütecek önlemler ve gevşek para politikaları uygulanması gerektiğı görüşü giderek daha fazla ağırlık kazanırken, bu doğrultuda atılacak adımların tüketimi desteklemesi halinde Türkiye'nin AB'ne ihracatını da olumlu etkilemesi umut edilmektedir. AB ve özellikle Euro Bölgesi ekonomilerinde son yıllarda krizin etkisiyle devam eden belirsizliğin son iki çeyrek dönemdir hissedilir derecede azaldığı ve yılın kalan bölümünde de azalarak ekonomiyi olumlu yönde etkileyeceğı öngörülmektedir.

Güncel verilere göre, Euro Bölgesi 2013 yılının 3. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 0,4 küçülürken, AB-28 ekonomisi ise aynı dönemde % 0,1 büyüme göstermiştir. Mevcut tahminlere göre 2013 yılında Euro Bölgesi ekonomisinin % 0,5 daraldığı tahmin edilirken, AB genelinde ise aynı dönemde % 0 büyüme gerçekleştiğı öngörülmektedir. 2014 yılında ise Euro Bölgesi'nin % 1 – 1,2 aralığında bir oranda büyüyeceğı, AB genelinde ise % 1,5 oranında büyüme beklendiğı kaydedilmektedir.

Öte yandan, AB'de işsizlik oranlarında yaşanan artış ise 2013 yılının son aylarından itibaren yerini durağan seyre bırakmış görünmektedir. Euro Bölgesi işsizlik oranı Ocak ayında % 11,9 iken, Şubat ayında da aynı seviyede kaydedilmiştir. AB genelinde işsizlik oranı ise Ocak ayında % 10,7 olarak kaydedilirken, Şubat ayında ise % 10,6 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Aynı verilere göre 2014 yılı Şubat ayı itibariyle AB genelinde en yüksek işsizlik oranları % 27,5 ile Yunanistan, % 25,6 ile İspanya'da gerçekleşirken, en düşük işsizlik oranları ise % 4,8 ile Avusturya, % 5,1 ile Almanya ve % 6,1 ile Lüksemburg'ta kaydedilmiştir.

AB genelinde 2014 yılı ilk 2 aylık dönemde perakende satışlarda hafif bir kıpırdanma olurken, tekstil, hazır giyim ve ayakkabı satışlarında da yer yer toparlanmalar mevcuttur. Euro Bölgesi'nde perakende satışlar geçen yılın aynı dönemine göre Ocak ayında % 0,8 artarken, Şubat ayında da % 0,8 artmıştır. AB genelinde ise perakende satışlar Ocak ayında % 1,5 artarken, Şubat ayında da aynı şekilde % 1,5 artmış bulunmaktadır.

Tekstil, giyim ve ayakkabı perakende satışları ise Euro Bölgesi'nde geçen yılın aynı dönemine göre Ocak ayında % 3 artarken, aynı dönemde AB genelinde ise % 2,1 artış kaydedilmiştir.

Diğer yandan, AB ekonomisinin önemli göstergelerinden sanayi üretimi Euro Bölgesi'nde geçen yılın aynı dönemine göre Ocak ayında % 1,6 artarken,

Şubat ayında ise % 1,7 oranında artmıştır. AB genelinde ise sanayi üretimi Ocak ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 1,9 artarken, Şubat ayında ise % 2,1 artış göstermiştir.

Almanya Ekonomisi

İhracat sektörlerimizin en önemli pazarı olan Avrupa Birliği'nin en büyük ekonomisi, dünyanın ise 4. büyük ekonomisi olan Almanya'nın GSYH'sinin 2013 yılının 2. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 0,5 büyüdüğü, 3. çeyrek dönemde ise % 0,6 büyüdüğü açıklanmıştır.

Almanya ekonomisinin 2013 yılı genelinde ise % 0,5 oranında büyüdüğü tahmin edilmektedir. Alman ekonomisinin 2014 yılında ise artan ihracatın da yardımıyla hızlanarak % 1,6 – 1,7 oranında büyümesi beklenmektedir.

Almanya'da işsizlik oranı ise AB ortalamasının epey altında seyretmeye devam etmekte olup, Ocak ayında % 5 seviyesindeyken, Şubat ayında ise % 5,1 seviyesinde gerçekleşmiştir. İşsizlik oranının bu yıl sonunda % 5,2'yi geçmesi beklenmemektedir.

Almanya genelinde perakende satışlarda ise geçen yılın aynı dönemine göre Ocak ayında % 1 artış kaydedilirken, Şubat ayında ise % 2 artış meydana gelmiştir.

AB'nin sanayi üretiminde lokomotif olan Almanya'nın sanayi üretiminde Ocak ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre % 4,1 artış kaydedilirken, Şubat ayında ise % 4 artış gerçekleşmiştir.

Öte yandan uzmanlar, Almanya ve Rusya arasında yoğun ticaret ve yatırım ilişkilerinin bulunduğunu hatırlatarak Avrupa Birliği (AB) tarafından alınan Rusya'ya yaptırım kararlarının Almanya ekonomisi ve iki ülke arasındaki ticari ilişkilere etkisinin ağırlıklı olarak hissedileceği uyarısında bulunmaktadır.

İngiltere Ekonomisi

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden İngiltere'nin GSYH'sinin 2013 yılının 2. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 1,3 büyüdüğü, 3. çeyrek dönemde ise % 1,5 büyüdüğü açıklanmıştır.

İngiltere ekonomisinin 2013 yılı genelinde ise % 1,8 oranıyla beklenenin üzerinde büyüdüğü tahmin edilirken, daha önceki yıllarda yaşanan resesyonun izlerinin son dönemde silinmeye başladığı belirtilmektedir.

Bu çerçevede İngiltere'nin 2014 yılında % 2,5 – 2,9 aralığında bir oranda büyümesi beklenmektedir. AB Komisyonu İngiltere ekonomisinin 2014 ve 2015 yılları döneminde Euro Bölgesi'nin en hızlı büyüyen ekonomisi olacağını öngörmektedir.

İngiltere’de işsizlik oranı ise 2013 yılının son çeyrek döneminde gerileyerek Kasım ayında % 7,2 seviyesindeyken, Aralık ayında % 7,1 seviyesine gerilemiştir.

İngiltere genelinde perakende satışlarda geçen yılın aynı dönemine göre Ocak ayında % 4,6 artış kaydedilirken, Şubat ayında ise % 3,8 artış meydana gelmiştir.

İngiltere sanayi üretiminde Ocak ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre % 2,2 artış kaydedilirken, Şubat ayında ise % 2,8 artış gerçekleşmiştir.

Fransa Ekonomisi

Avrupa Birliği’nin önemli ekonomilerinden Fransa’nın GSYH’sinin 2013 yılının 2. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 0,5 oranında büyüdüğü, 3. çeyrek dönemde ise ancak % 0,2 büyümeye gösterdiği kaydedilmektedir.

Fransa ekonomisinin 2013 yılı genelinde ancak % 0,2 oranında büyüdüğü tahmin edilirken, 2014 yılında ise % 1 veya biraz altında bir oranda büyümesi beklenmektedir.

Fransa’da işsizlik oranı ise Ocak ayında % 10,9 seviyesindeyken, Şubat ayında ise % 10,4’e dek gerilemiştir.

Fransa genelinde perakende satışlarda geçen yılın aynı dönemine göre Ocak ayında % 1,4 artış kaydedilirken, Şubat ayında ise % 1,3 artış meydana gelmiştir.

Fransa sanayi üretiminde ise Ocak ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre % 1,2 düşüş kaydedilirken, Şubat ayında % 1 düşüş meydana gelmiştir.

İtalya Ekonomisi

Avrupa Birliği’nin önemli ekonomilerinden ve ihracat sektörlerimizin başlıca pazarlarından İtalya’nın GSYH’sinin 2013 yılının 2. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 2,2 oranında küçüldüğü, 3. çeyrek dönemde ise % 1,9 daraldığı kaydedilmektedir.

İtalya ekonomisinin 2013 yılı genelinde ise % 1,8 oranında küçüldüğü tahmin edilirken, 2014 yılında ise % 0,6 oranında büyümesi beklenmektedir.

İtalya’da işsizlik oranı, yüksek oranlarda seyreden 2013 yılının ardından yeni yılın Ocak ayında % 12,9 seviyesindeyken, Şubat ayında ise % 13 seviyesine yükselmiştir.

İtalya genelinde perakende satışlarda ise geçen yılın aynı dönemine göre Aralık ayında % 1,9 düşüş kaydedilirken, Ocak ayında ise % 0,2 gerileme meydana gelmiştir.

İtalya sanayi üretiminde ise Ocak ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre % 1,2 artış kaydedilirken, Şubat ayında % 0,4 artış meydana gelmiştir.

Hollanda Ekonomisi

Özellikle hazır giyim ve konfeksiyon ihracatımızda önemli pazarlarımızdan olan Hollanda ekonomisinin GSYH'sinin 2013 yılının 2. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 1,7 oranında küçüldüğü, 3. çeyrek dönemde ise % 0,8 daraldığı kaydedilmektedir.

Hollanda ekonomisinin 2013 yılı genelinde % 1 oranında küçüldüğü tahmin edilirken, 2014 yılında ise % 0,6 – 0,8 aralığında bir oranda büyümesi beklenmektedir.

Geçmiş dönemlerde AB'nin en düşük işsizlik oranına sahip olan ülkelerinden biri olan Hollanda'da işsizlik oranı son dönemlerde artışa geçmiş olup, bu yılın Ocak ayında % 7,1 seviyesindeyken, Şubat ayında % 7,3 seviyesine yükselmiştir.

Hollanda'da perakende satışlarda geçen yılın aynı dönemine göre Aralık ayında % 1,5 düşüş kaydedilirken, Ocak ayında ise % 0,5 düşüş meydana gelmiştir.

İspanya Ekonomisi

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden ve hazır giyim başta olmak üzere ihracat sektörlerimizin önemli pazarlarından İspanya ekonomisi içinde bulunduğu borç sarmalı ve durgunlaşan ekonomiye bağlı olarak artan işsizlik nedeniyle zor bir dönemden geçerken, ülkenin GSYH'sinin 2013 yılının 2. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 1,6 oranında küçüldüğü, 3. çeyrek dönemde ise % 1,1 daraldığı kaydedilmektedir.

İspanya ekonomisinin 2013 yılı genelinde % 1,2 oranında küçüldüğü tahmin edilirken, 2014 yılında ise % 0,8 – 0,9 oranında büyümesi beklenmektedir.

İspanya genelinde perakende satışlarda geçen yılın aynı dönemine göre Ocak ayında % 0,5 artış kaydedilirken, Şubat ayında ise % 0,4 düşüş meydana gelmiştir.

Yunanistan ile birlikte AB'nin en yüksek işsizlik oranına sahip iki ülkesinden biri olan İspanya'da işsizlik oranı Ocak ayında % 25,8 iken, Şubat ayında ise % 25,6'ya gerilemiştir.

İspanya sanayi üretiminde ise Ocak ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre % 1,5 artış kaydedilirken, Şubat ayında % 3,2 artış meydana gelmiştir.

Rusya Pazarındaki Gelişmeler

İhracat sektörlerimizin en önemli pazarlarından Rusya ekonomisinin 2013 yılında yaşanan gevşeme sonucunda önceki yıllara göre düşük bir oran olan % 1,3 oranında büyüdüğü tahmin edilmektedir. Rusya ekonomisinin en önemli sorunları arasında düşük güven ve zayıf yatırım ortamı, azalan iç tüketim ve düşen sanayi üretimi görülmektedir.

Rusya ekonomisinin 2014 yılı genelinde % 1,3 büyüyeceği öngörülmekle birlikte, bu yılın ilk çeyrek döneminde Ukrayna ile yaşanan krizin etkisiyle artan siyasi istikrar sorunu ile ülkeden 36 milyar dolar sermaye çıkışının olduğu ve ilk çeyrek dönemde ülke ekonomisinin geçen yılın aynı dönemine göre % 0'ın çok az üstünde bir oranda büyüdüğü belirtilmektedir. Rus Hükümeti de ülkenin karşı karşıya olduğu ekonomik sorunların 2008 krizinden beri görülen en zor koşullar olduğunu kabul etmektedir. Rusya Merkez Bankası ise son yıllarda tüketimin hızlı artış gösterdiği ülkede 2013 yılında tüketici kredilerinin beklenenden hızlı arttığını belirterek bu durumun gerek bankacılık sektörü, gerekse borçluluk oranı artan tüketiciler için risk teşkil ettiği konusunda uyarıda bulunmaktadır.

Rusya'da perakende satışlarda 2013 yılında başlayan ivme kaybı ise 2014 yılının ilk çeyreğinde yerini kısmi toparlanmaya bırakmıştır. Ülke genelinde perakende satışlar Ocak ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 2,4 artarken, Şubat ayında hızlanarak % 4,1, Mart ayında ise % 4 oranlarında artış göstermiştir.

Ülke genelinde enflasyon ise artmaya devam ederek 2013 yılı sonunda yıllık % 6,8 oranında kaydedilmiştir.

Rusya genelinde işsizlik oranının % 5,5 – 6,0 düzeylerinde olduğu kaydedilirken, 2014 yılında işsizlik oranında artış beklenmektedir.

Petrol fiyatlarındaki dalgalı seyir ve yükselen askeri harcamalara paralel kamu harcamalarındaki artış nedeniyle Rusya'nın cari fazlasının 2014 yılının kalan bölümünde gerileyebileceği öngörülmektedir.

Hazır giyim, deri ve tekstil ürünleri ihracatımız açısından önemli bir pazar olan Rusya ekonomisinde 2014 yılının ilk çeyrek döneminde yaşanan durgunluğun yılın kalan bölümünde yerini canlanmaya bırakması umulurken, Ukrayna ve Kırım krizine paralel siyasi sorunların artması veya olası bir küresel ekonomik krizde petrol fiyatlarının düşmesi durumunda gelirlerinin büyük bölümü petrole bağlı olan Rusya ekonomisinin önümüzdeki dönemde daha çok sıkıntıya girme olasılığı da mevcuttur. Bu noktada Ukrayna ile devam eden krizden Rusya ekonomisi olumsuz yönde etkilenmektedir. Nitekim Rus para birimi Ruble yılbaşından beri dolar karşısında ciddi oranda değer kaybederken, Rusya Merkez Bankası da gösterge faiz oranını yükseltmek zorunda kalmıştır.

Diğer BDT Ülkelerindeki Gelişmeler

BDT ülkeleri arasında birçok ihracat sektörü açısından potansiyel vaadeden pazarlar arasında yeralan Kazakistan ekonomisi büyük oranda petrol ve doğalgaz ihracatına bağımlı bir hammadde ekonomisi olup, ekonomideki performansı petrol fiyatlarına paralel gelişmektedir. Dünya Bankası verilerine göre Kazakistan'da kişi başına düşen gelir resmi verilere göre 10 bin doları aşmış olup, Orta Asya ülkeleri arasında gelir büyüklüğü açısından lider konumundadır. Son yıllarda ekonominin istikrarlı bir şekilde büyümesi ve yabancı yatırımların artması halkta adil bir gelir dağılımı sağlamamakla birlikte yoksulluk azalmaktadır.

Güncel verilere göre Kazak ekonomisi 2013 yılında beklenenin üzerinde % 5 oranında büyürken, 2014 yılı için büyüme hedefi % 5,7 olarak öngörülmektedir. Ülkede işsizlik oranı da % 5 – 5,5 aralığında düşük bir seviyededir.

Öte yandan, Kazakistan Merkez Bankası'nın Şubat ayında ulusal para birimi Tenge'de % 19 oranında devalüasyona gittiği, gerekçe olarak da ABD Merkez Bankası'nın tahvil alımlarını azaltma kararının ardından Kazakistan'dan yurtdışına sermaye çıkışı nedeniyle Tenge'nin eski seviyesini korumasının mümkün olmadığına gösterildiği kaydedilmektedir.

Bölgenin diğer önemli ülkesi ve ihracat pazarlarımızdan olan Beyaz Rusya (Belarus) ekonomisinin 2013 yılında % 1 oranında büyüdüğü tahmin edilirken, 2014 yılı için ise % 1,6 – 1,8 oranında bir büyüme öngörülmektedir.

2013 yılında yıllık % 18 seviyesine kadar yükselen enflasyon, ekonominin en ciddi sorunu olmaya devam ederken, enflasyon oranının 2014 yılında % 17'nin altına gerilemesi hedeflenmektedir.

Bilindiği gibi Beyaz Rusya ekonomi ve dış ticaret açısından büyük ölçüde Rusya'ya bağımlı olup, Beyaz Rusya, Rusya ve Kazakistan arasında kurulan gümrük birliği de 2012 yılının Ocak ayından beri yürürlüktedir.

Ortadoğu Ekonomileri

Başta Suriye'de devam eden iç savaş ve Mısır'da düşmeyen siyasi gerilim olmak üzere Ortadoğu'da sıcak gündem 2014 yılının ilk çeyrek döneminde de devam ederken, Türkiye ihracatı ve ekonomisi de bu olumsuz atmosferden etkilenmeye devam etmektedir.

Başta tekstil ve hammaddeleri olmak üzere ihracat sektörlerimizin önemli bir pazarı olan Ortadoğu ülke grubundaki Suriye'de yaşanan iç karmaşa ve bu ülke ile aramadaki mevcut Serbest Ticaret Anlaşması'nın askıya alınması ve Türkiye'den yapılan ihracatlarda % 30 oranında ek gümrük vergisi uygulanması sonucunda genel ihracatın yanı sıra geçmiş dönemlerde en fazla sektörel ihracatımızın olduğu tekstil ve hammaddeleri ihracatı dibe vurduğu 2012 yılının ardından 2013 yılında % 44,2 artarken, hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında ise aynı dönemde % 277 artış kaydedilmiştir.

Suriye'ye 2014 yılının ilk çeyrek döneminde yapılan tekstil ve hammaddeleri ihracatı geçen yılın aynı dönemine göre % 433 artışla 22,7 milyon dolar olurken, hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı ise % 328 artışla 38,2 milyon dolara ulaşmıştır.

Özellikle tekstil ve hammaddeleri ihracatımızda başlıca pazarlardan olan İran, son yıllarda ABD'nin öncülük ettiği mali ve ekonomik yaptırımlar nedeniyle sıkıntılı bir süreçten geçerken, İran'da Cumhurbaşkanlığına Ruhani'nin seçilmesi sonrasındaki süreçte başlayan ABD-İran yakınlaşmasının yanı sıra BM ile İran arasında 2013 yılının Kasım ayında varılan anlaşma, İran'a uygulanan ekonomik ambargonun azaltılması açısından büyük önem taşımaktadır.

İran'ın sözkonusu yaptırımlar nedeniyle 2013 yılında % 1,7 düzeyinde küçüldüğü belirtilirken, işsizlik oranının ise % 20'ye yaklaştığı tahmin edilmektedir. İran ekonomisinin 2014 yılında ise yaptırımların da hafiflemesiyle birlikte % 1,5 büyüyeceği tahmin edilmektedir.

Öte yandan, geçtiğimiz Aralık ayında imzalanan Türkiye-İran Tercihli Ticaret Anlaşması'nın önümüzdeki yıllarda ikili ticareti artırması beklenirken, İran tarafı da sözkonusu anlaşmanın uygulama takviminin netleşmesini talep etmektedir.

Ortadoğu pazarının önemli ülkelerinden ve Türkiye'nin yükselen ihracat pazarı Irak ekonomisinin 2013 yılında % 4 civarında bir oranda büyüdüğü tahmin edilirken, 2014 yılında ise % 6 oranında bir büyüme beklenmektedir.

30 milyona yakın nüfusu ve gelecekte artması beklenen petrol gelirleri sayesinde özellikle ayakkabı, halı ve konfeksiyon sektörlerimiz için gittikçe büyüyen pazar haline gelen Irak'ın önemi ihracat sektörlerimiz açısından giderek daha da artmakta ve Kuzey Irak'ta bir çok Türk hazır giyim firması mağaza açmaktadır.

Öte yandan, yabancı petrol şirketlerinin Irak'ta petrol üretmeye başlamasıyla birlikte petrol ihracatının artması, buna paralel ülkenin mali durumunun düzelmesi ve büyümenin devam etmesi beklenmektedir. Yıllık petrol üretiminin 2013 yılında Saddam dönemindeki seviyelere yükseldiği Irak'ta güncel tahminlere göre 2035'e kadar petrol ihracatından yıllık ortalama 200 milyar dolar olmak üzere toplam yaklaşık 5 trilyon dolarlık bir gelir beklenmektedir. Petrol satışları Irak bütçesinin yaklaşık % 90'ını oluşturarak ülke ekonomisinde çok önemli bir yer tutmaktadır.

Dünyanın kanıtlanmış petrol rezervlerinin % 20'sine sahip ve başlıca petrol ihracatçılarından Ortadoğu'nun en zengin ekonomisi Suudi Arabistan'da, ülkenin GSYH'sinin 2013 yılında 700 milyar doları aştığı hesaplanırken, satın alma paritesine göre kişi başına gelir ise 30 bin dolar seviyesinde bulunmaktadır. Güncel verilere göre Suudi Arabistan'ın 2013 yılında % 3,8 oranında büyüdüğü tahmin edilirken, 2014 yılında ise % 4 civarında bir oranda büyüme beklenmektedir.

Türkiye ekonomisinde 2014 yılının ilk çeyrek döneminde seçim odaklı gündem ağırlık kazanmış olup Ağustos ayında yapılacak Cumhurbaşkanlığı seçimi de aynı gündemin devam edeceğini göstermektedir. ABD Merkez Bankası FED'in tahvil alımlarını azalttığı ve başta Ukrayna merkezli kriz olmak üzere jeopolitik risklerin arttığı uluslararası konjonktür Türkiye ekonomisini olumsuz yönde etkilerken, en büyük ihracat pazarımız AB'de toparlanmanın devam etmesiyle birlikte ihracat sektörlerimizin performansının olumlu yönde seyredeceği tahmin edilmektedir.

2013 yılının ilk çeyrek döneminde % 2,9, ikinci çeyrek döneminde % 4,5, üçüncü çeyrekte ise % 4,3 oranında büyüyen Türkiye ekonomisinin, yılın son çeyrek döneminde ise beklentilerin üzerine çıkarak % 4,4 büyüdüğü açıklanmıştır. Böylece Türkiye ekonomisi 2013 yılı genelinde % 4 büyümüş bulunmaktadır. 2012 yılında sadece net ihracatın katkısıyla sınırlı büyüyen ekonomi, 2013 yılında ise daha çok iç talepte yaşanan artış ile kamu harcamalarındaki artış sayesinde büyümüş olup, bu dönemde net ihracatın büyüme üzerinde etkisi negatif olmuştur.

Böylelikle, 2013 yıl sonu itibarıyla Türkiye ekonomisi 820 milyar dolar büyüklüğe ulaşırken, 2012 yılında 10.459 dolar seviyesinde olan kişi başına gelir ise 10.782 dolar seviyesine yükselmiştir.

Son olarak Nisan ayında güncellenen IMF verilerine göre Türkiye ekonomisinin 2014 yılında yavaşlayarak % 2,3 büyüyeceği tahmin edilirken, 2015 yılı için ise % 3,1 büyüme öngörülmektedir.

Mevcut veriler çerçevesinde Türkiye ekonomisinin yılın ilk çeyreğinde beklentilerin üzerinde % 3'ün üzerinde bir oranda büyüdüğü tahmin edilmektedir.

Dış ticaret verileriyle ilgili olarak, ekonominin lokomotifi olan ihracat 2014 yılının ilk 3 aylık döneminde TİM ihracat kayıt verilerine göre geçen yılın aynı dönemine göre % 6,2 artışla 38,6 milyar dolara yükselmiştir. AB başta olmak üzere son dönemde gelişmiş ülke ekonomilerinde yaşanan toparlanma sinyallerinin yılın kalan bölümünde Türkiye genel ihracatını olumlu etkileyeceği öngörülmektedir.

Öte yandan, TÜİK verilerine göre Türkiye genel ihracatı 2014 yılının ilk 2 aylık döneminde % 7,2 artışla 25,6 milyar dolar olarak kaydedilirken, ithalat ise aynı dönemde % 1,7 düşüşle 37,5 milyar dolara gerilemiştir. Bu sonuçlara göre yılın ilk 2 aylık döneminde dış ticaret açığı % 16,6 düşüşle 12 milyar dolara gerilemiş ve ihracatın ithalatı karşılama oranı geçen yılın aynı döneminde % 62,5 iken, bu yılın Ocak-Şubat döneminde ise % 68,2'ye yükselmiştir. Yılın son çeyreğinde negatif olan net ihracatın büyüme üzerindeki etkisinin, 2014 yılının ilk çeyrek döneminde pozitive döndüğü öngörülmektedir.

İhracat sektörlerimizi yakından ilgilendiren döviz kurlarıyla ilgili olarak ABD kaynaklı sermaye hareketi algılarına da bağlı olarak Ocak ayı boyunca dolar

ve euro karşısında değer kaybeden Türk Lirası, Mart ayında dolar ve euro karşısında değer kazanınca parite de neredeyse yılbaşındaki seviyesine gelmiş bulunmaktadır. Nitekim doların değeri Mart ayı sonunda yılın ilk çeyrek döneminin en düşük seviyesi olan 2,13 TL seviyesine kadar gerilemiştir. Bu noktada döviz kurlarında daha fazla gerilemenin ihracat sektörlerinin aleyhine olacağı ifade edilmektedir. İhracat sektörlerimizi yakından ilgilendiren dolar / euro paritesi ise Ocak-Şubat döneminde 1,36 - 1,37 seviyelerindeyken, Mart ayında ise 1,38 € / \$ seviyesine yükselmiştir.

Sanayi üretiminde yeni yılın ilk çeyreğinde olumlu sinyaller alınmaktadır. Nitekim TÜİK sanayi üretim endeksine göre imalat sanayii endeksi bir önceki yılın aynı dönemine göre Ocak ayında % 7,4 artış gösterirken, Şubat ayında ise % 4,4 artmış bulunmaktadır. Ancak, Merkez Bankasının Ocak ayında yaptığı faiz artışının iç talep üzerinde yaptığı olumsuz etkinin Mart-Nisan döneminde sanayi üretimini sınırlandırdığı düşünülmektedir.

Merkez Bankası tarafından açıklanan kapasite kullanım verilerine göre ise imalat sanayii kapasite kullanım oranı 2014 yılı Ocak ayında geçen yılın aynı ayına göre % 1,5 artışla % 73,9'a yükselirken, Şubat ayında % 1,1 artışla % 73,3'e yükselmiş, Mart ayında ise % 0,4 artışla % 73,1 olarak kaydedilmiştir.

Öte yandan, TÜİK tarafından açıklanan verilere göre işsizlik oranı 2013 yılının Aralık ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre % 0,1 azalarak % 10 seviyesinde açıklanırken, 2013 yılı ortalamasında ise 2012 yılına göre % 0,5 artarak % 9,7 oranında kaydedilmiştir. İşsizlik oranı 2014 yılı Ocak ayında ise bir önceki yılın aynı dönemine göre % 0,5 azalmasına rağmen bir önceki aya göre % 0,1 artışla % 10,1 seviyesinde açıklanmıştır.

Merkez Bankası tarafından Ocak sonunda yükseltelen faiz oranlarıyla ilgili olarak ise önümüzdeki dönemde yapılacak olası faiz indirimlerinin ihracat sektörlerinin elini nispeten rahatlatacağı belirtilmekle birlikte, Merkez Bankası'nın yakın gelecekte ciddi bir faiz indiriminden yana olmadığı ve temkinli duruşunu devam ettireceği de ifade edilmektedir. Merkez Bankası Mart ayında gerçekleştirdiği Para Politikası Kurulu toplantısında Ocak ayındaki toplantıda artış yaptığı faiz oranlarında değişikliğe gitmezken, 24 Nisan tarihinde yapılan PPK toplantısında da faiz oranlarında herhangi bir değişiklik yapılmamıştır. PPK toplantısı sonrası yapılan açıklamada, Merkez Bankası'nın enflasyon beklentileri ve fiyatlama davranışlarını yakından izleyeceği ve enflasyon görünümünde belirgin bir iyileşme sağlanana kadar para politikasında sıkı duruşun süreceği belirtilmektedir. Öte yandan Nisan ayında yapılan Merkez Bankası Genel Kurulunda ise Başkan Erdem Başçı bu yıl enflasyon oranının yol sonu hedefi olan % 5'i aşabileceğini, yıllık büyüme oranının ise hedeflenen % 4'ün biraz altında kalabileceğini belirtmiştir.

II. İHRACATIN GENEL GÖRÜNÜMÜ

Deri ve Deri Ürünleri İhracatında % 3,6 Artış Kaydedildi

Türkiye İhracatçıları Meclisi kayıt rakamlarına göre, 2014 yılı Ocak-Mart döneminde, Türkiye deri ve deri ürünleri ihracatı % 3,6 artışla 413 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

2014 yılı Ocak-Mart döneminde, Türkiye genel ihracatı ise % 6,2 oranında artarak 38,6 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Deri ve deri ürünleri ihracatının toplam ihracat içindeki payı bu dönemde %1,1 olarak hesaplanmaktadır.

Deri ve deri mamülleri ihracatının Türkiye genel ihracatından aldığı pay aşağıdaki tabloda görülmektedir.

Tablo – III.1

Türkiye'nin Genel İhracatında Deri ve Deri Ürünleri İhracatının Payı						
Birim:1000\$	2012	2013	Değişim %	2013 Ocak-Mart	2014 Ocak-Mart	Değişim %
Türkiye Genel İhracatı	151.695.192	151.707.002	0,0	36.344.437	38.606.875	6,2
Deri ve Deri Mamülleri İhracatı	1.633.988	1.901.404	16,4	398.422	412.757	3,6
Deri ve Deri Mamülleri İhracatının Genel İhracat İçindeki Payı %	1,1	1,3		1,1	1,1	

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları

III. AYLAR İTİBARIYLA İHRACATIN SEYRİ

Deri ve Deri Ürünleri İhracatı Aylık Seyri

2014 yılı Ocak-Mart döneminde yapılan deri ve deri mamulleri ihracatının aylık seyri incelendiğinde, Ocak ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 7,8 artış yaşanırken, Şubat ayında ihracatın % 11,9 artışla 145 milyon doları aştığı görülmektedir. Mart ayında ise aylık ihracat % 6,3 düşüşle 144 milyon dolar seviyesinde kaydedilmiştir.

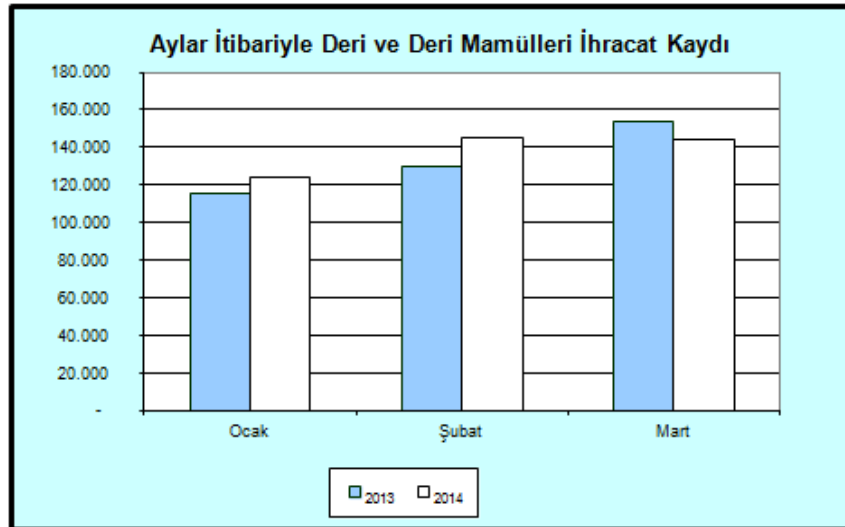
2013-2014 yılı ilk 3 aylık döneme ilişkin deri ve deri mamulleri ihracatı aylık seyri, aşağıdaki tablolarda görülmektedir.

Tablo – IV.1

Aylar İtibariyle Deri ve Deri Mamülleri İhracat Kaydı			
Birim: 1000 \$			
	2013	2014	% Değişim
Ocak	115.045	123.977	7,8
Şubat	129.821	145.281	11,9
Mart	153.556	143.930	- 6,3
TOPLAM	398.422	412.757	3,6

Kaynak: İhracatçı Birlikleri

Grafik – IV.1

IV. BAŞLICA ÜLKE GRUPLARI VE ÜLKELER İTİBARI İLE İHRACAT

Başlıca Pazarlar Bazında Değerlendirme

Deri ve deri ürünleri ihracatımızın ülkeler bazında en önemli pazarı olan Rusya'ya yapılan ihracat, 2014 yılının Ocak-Mart döneminde % 24,2 düşüşle 82,3 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Bu dönemde Rusya'nın Türkiye deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı % 20'ye gerilemiştir.

Deri ve deri ürünleri ihracatının AB pazarındaki önemli ülkesi Almanya'ya yapılan ihracat yeni yıla yükselişle girmiş ve bu dönemde % 22,2 artarak 30 milyon dolara yükselmiştir. İtalya'ya ihracat ise bu dönemde % 1,9 düşüşle 30,4 milyon dolar olarak kaydedilmiştir. Bu dönemde deri ürünleri ihracatında Almanya'nın payı % 7,3'e yükselirken, İtalya'nın payı ise % 7,4 olarak kaydedilmiştir.

Deri ve deri ürünleri ihracatında diğer öne çıkan ülkeler arasında bu dönemde ihracatta % 23,6 artış göstererek 31,6 milyon dolara yükselen ve payını % 7,6'ya çıkaran Irak ve % 32,5 artarak 13,3 milyon dolara çıkan ve payını % 3,2'ye yükselten Çin yer almaktadır.

Öte yandan, deri ve deri ürünleri ihracatında AB pazarının diğer önemli ülkeleri olan İngiltere'ye bu dönemde yapılan ihracat % 34,3 gibi yüksek bir oranda artarak 21 milyon dolara yükselirken, diğer önemli pazar Fransa'ya yapılan ihracat ise % 0,7 düşüşle 14,5 milyon dolara gerilemiş bulunmaktadır.

S. Arabistan'a yapılan deri ürünleri ihracatı bu dönemde % 5,5 azalarak 10,1 milyon dolara gerilerken, Hong Kong'a yapılan ihracatta da bu dönemde % 5 düşüş meydana gelmiştir.

		2013 MART 1000 \$	2014 MART 1000 \$	DEĞİŞİM %	2013 OCAK-MART 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	2014 OCAK-MART 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	DEĞİŞİM %
1	RUSYA FEDERASYONU	41.491	23.268	-43,9	108.663	27,3	82.348	20,0	-24,2
2	IRAK	10.977	12.788	16,5	25.536	6,4	31.567	7,6	23,6
3	İTALYA	12.376	11.840	-4,3	30.989	7,8	30.406	7,4	-1,9
4	ALMANYA	8.381	10.571	26,1	24.542	6,2	30.002	7,3	22,2
5	İNGİLTERE	4.907	6.744	37,4	15.670	3,9	21.043	5,1	34,3
6	UKRAYNA	6.529	5.339	-18,2	15.434	3,9	18.663	4,5	20,9
7	FRANSA	4.164	3.906	-6,2	14.622	3,7	14.519	3,5	-0,7
8	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	3.698	3.890	5,2	10.061	2,5	13.329	3,2	32,5
9	SUUDİ ARABİSTAN	4.787	3.497	-26,9	10.635	2,7	10.052	2,4	-5,5
10	HONG KONG	3.723	3.001	-19,4	8.950	2,2	8.506	2,1	-5,0
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI		101.033	84.842	-16,0	265.104	66,5	260.435	63,1	-1,8
TOPLAM DERİ ve DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI		153.556	143.930	-6,3	398.422	100,0	412.757	100,0	3,6

Ülke Grupları Bazında Değerlendirme

Ülke grupları açısından değerlendirildiğinde, deri ve deri ürünleri ihracatımızın % 34,9'luk payıyla en önemli pazarı olan AB-28 ülke grubuna yapılan ihracat, 2014 yılı Ocak-Mart döneminde % 9,7 artışla 144,1 milyon dolar olmuştur.

Deri ve deri ürünleri ihracatında diğer önemli pazarımız olan eski Doğu Bloğu ülke grubuna yapılan ihracat, bu dönemde % 14,5 düşerek 112,4 milyon dolara gerilemiştir. Bu ülke grubunun Türkiye toplam deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı ise % 27,2 olarak kaydedilmiştir.

Ülke grupları açısından yüksek oranlı artışlarda bu dönemde Afrika ülkeleri grubuna ihracat % 53,2 artış gösterirken, Ortadoğu ülke grubuna yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı ise % 26,5 oranında artış göstermiştir.

Ülke Grupları İtibariyle Türkiye Deri ve Deri Ürünleri İhracat Kaydı								
	2013 MART 1000\$	2014 MART 1000\$	DEĞİŞİM %	PAY %	2013 OCAK-MART 1000\$	2014 OCAK-MART 1000\$	DEĞİŞİM %	PAY %
AB Ülkeleri (28) Toplamı	46.338	51.167	10,4	35,5	131.395	144.104	9,7	34,9
Eski Doğu Bloku Ülkeleri Toplamı (Rusya Fed., Ukrayna, Sırbistan, B. Rusya vb)	51.121	33.604	-34,3	23,3	131.569	112.431	-14,5	27,2
Ortadoğu Ülkeleri Toplamı (Irak, S. Arabistan, İsrail, BAE vb)	22.770	25.531	12,1	17,7	52.661	66.627	26,5	16,1
Asya ve Okyanusya Ülkeleri Toplamı (Çin, Hong Kong, Japonya, G. Kore vb.)	11.723	11.002	-6,2	7,6	27.640	31.766	14,9	7,7
Afrika Ülkeleri Toplamı (Fas, Mısır, Libya, Tunus vb)	5.995	9.057	51,1	6,3	14.050	21.520	53,2	5,2
Türk Cumhuriyetleri Toplamı (Kazakistan, Azerbaycan, Özbekistan, vb)	9.855	7.498	-23,9	5,2	25.807	18.980	-26,5	4,6
Amerika Ülkeleri Toplamı (ABD, Kanada, Brezilya, Meksika vb)	2.559	2.266	-11,4	1,6	8.039	9.156	13,9	2,2
Diğer Avrupa Ülkeleri Toplamı (Norveç, İsviçre, KKTC)	2.415	2.608	8,0	1,8	5.757	6.076	5,5	1,5
Serbest Bölgeler Toplamı	667	1.114	67,0	0,8	1.289	1.930	49,7	0,5
Toplam Deri ve Deri Ürünleri İhracat Kaydı	153.556	143.930	-6,3	100,0	398.422	412.757	3,6	100,0
Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları								

AB'ne İhracatta % 9,7 Artış

Deri ve deri mamulleri ihracatımızda en büyük pazarımız olan AB ülkelerine yönelik ihracatımız, 2014 yılının Ocak-Mart döneminde % 9,7 oranında artarak 144,1 milyon dolara yükselmiştir.

AB ülkeleri arasında 30,4 milyon dolarlık ihracat ve % 7,4'lük payla İtalya, 30 milyon dolar ihracat ve % 7,3'lük payla Almanya, 21 milyon dolar değerinde ihracat ve % 5,1 payla İngiltere ile 14,5 milyon dolar ihracat ve % 3,5 payla Fransa en büyük alıcılardır.

Bu dönemde deri ve deri mamulleri ihracatı İtalya'ya % 1,9 oranında azalırken, Almanya'ya % 22,2, İngiltere'ye ise % 34,3 oranında artmış olup, Fransa'ya ise % 0,7 oranında düşmüş bulunmaktadır.

İtalya AB Pazarında Birinci

Deri ve deri ürünleri ihracatının başlıca pazarlarından İtalya'ya yapılan deri ve deri mamulleri ihracatı, 2014 yılının Ocak-Mart döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre % 1,9 oranında azalarak 30,4 milyon dolar olarak

gerçekleşmiştir. İtalya'nın deri ve deri ürünleri ihracatımızdaki payı bu dönemde % 7,4 olarak gerçekleşmiştir.

İtalya pazarına en fazla saraciye ürünleri ihracatı yapılmakta olup, bu gruptaki ürünlerden yapılan ihracat bu dönemde % 22,7 oranında düşüş göstererek 12,6 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

İtalya'nın toplam saraciye ihracatındaki payı % 21,6 olup, bu ürün grubunda Türkiye'nin en çok ihracat yaptığı pazar durumundadır.

Almanya'ya İhracatta % 22,2 Artış

Almanya'ya yapılan deri ve deri mamulleri ihracatı, 2014 yılı ilk çeyrek döneminde % 22,2 artışla 30 milyon dolar olarak kaydedilmiştir. Almanya'nın deri ve deri ürünleri ihracatımızdaki payı bu dönemde % 7,3 olarak kaydedilmiştir.

Almanya pazarına en fazla deri-kürk konfeksiyon ihracatı yapılmakta olup ve bu gruptaki ürünlerden yapılan ihracat bu dönemde % 3,9 oranında artış göstererek 6,3 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Deri-kürk konfeksiyon ihracatında Almanya'nın pazar payı yaklaşık % 8,6 olup, bu dönemde 3. büyük pazarımız durumundadır.

İngiltere'ye İhracat Artarken, Fransa Pazarı Durgun

AB ülke grubunun önemli pazarlarından İngiltere'ye yapılan deri ve deri mamulleri ihracatı, bu dönemde % 34,3 oranında artarak 21 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Böylece İngiltere'nin deri ve deri ürünleri ihracatımızdaki payı % 5,1 olarak kaydedilmiştir.

AB ülke grubunun diğer önemli bir pazarı olan Fransa'ya yapılan deri ve deri mamulleri ihracatı da, söz konusu dönemde % 0,7 oranında azalarak 14,5 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Fransa'nın deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı % 3,5'dir.

Bu dönemde Bulgaristan'a yapılan ihracat % 11,8 düşüşle 6,3 milyon dolara gerilerken, Hollanda'ya yapılan ihracatın % 21,6 düşüşle 5,2 milyon dolara gerilemesi de dikkat çekmektedir. Önceki yılların başlıca pazarlarından İspanya'ya yapılan ihracat ise bu dönemde % 14 oranında düşüşle 3,5 milyon dolara gerilemiştir.

Daha alt sıralarda yer almasına karşın bu dönemde % 46,7 artışla 3,4 milyon dolar değerinde ihracat yapılan Yunanistan ile % 179,4 artışla 2,9 milyon dolar değerinde deri ve deri ürünleri ihracatı yapılan Çek Cumhuriyeti'nin yanı sıra % 438 artışla 1,6 milyon dolara yükselen Portekiz de ihracat artışlarıyla dikkat çeken pazarlar arasında yer almaktadır.

AB ülkelerine 2013-2014 Ocak-Mart döneminde yapılan deri ve deri mamulleri ihracatı aşağıdaki tablodaki gibidir.

AB Ülkelerine Deri ve Deri Mamulleri İhracatı 2013-2014 Ocak-Mart					
Birim: 1000 \$	2013 OCAK-MART 1000 \$	TOPLAM DERİ.'DE PAY %	2014 OCAK-MART 1000 \$	TOPLAM DERİ.'DE PAY %	DEĞİŞİM %
İTALYA	30.989	7,8	30.406	7,4	-1,9
ALMANYA	24.542	6,2	30.002	7,3	22,2
İNGİLTERE	15.670	3,9	21.043	5,1	34,3
FRANSA	14.622	3,7	14.519	3,5	-0,7
BULGARİSTAN	7.156	1,8	6.315	1,5	-11,8
HOLLANDA	6.627	1,7	5.193	1,3	-21,6
ROMANYA	4.908	1,2	4.694	1,1	-4,4
DANİMARKA	2.931	0,7	3.531	0,9	20,5
İSPANYA	4.013	1,0	3.450	0,8	-14,0
YUNANİSTAN	2.297	0,6	3.369	0,8	46,7
ÇEK CUMHURİYETİ	1.045	0,3	2.920	0,7	179,4
ESTONYA	2.237	0,6	2.901	0,7	29,7
POLONYA	1.875	0,5	2.566	0,6	36,9
BELÇİKA	2.630	0,7	2.425	0,6	-7,8
AVUSTURYA	3.165	0,8	2.219	0,5	-29,9
İSVEÇ	2.058	0,5	2.044	0,5	-0,7
PORTEKİZ	299	0,1	1.609	0,4	438,2
SLOVAKYA	951	0,2	1.255	0,3	31,9
MACARİSTAN	578	0,1	829	0,2	43,3
LİTVANYA	600	0,2	805	0,2	34,1
SLOVENYA	34	0,0	698	0,2	1977,2
FINLANDİYA	1.148	0,3	582	0,1	-49,3
LETONYA	211	0,1	366	0,1	73,7
HİRVATİSTAN	465	0,1	273	0,1	-41,3
İRLANDA	279	0,1	52	0,0	-81,4
AB (28) TOPLAMI	131.395	33,0	144.104	34,9	9,7
Türkiye Deri ve Deri Ürünleri İhracatı	398.422	100,0	412.757	100,0	3,6

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Eski Doğu Bloku Ülkelerine İhracatta % 14,5 Düşüş

2014 yılı Ocak-Mart döneminde Eski Doğu Bloku ülke grubuna yönelik ihracat % 14,5 oranında düşüş ile 112,4 milyon dolara gerilemiştir. Eski Doğu Bloku ülke grubunun payı ise aynı dönemde % 27,2 olarak hesaplanmaktadır.

Bu ülke grubunda yer alan Rusya, deri sektörü açısından en önemli pazar olup, bu ülkeye yapılan ihracat söz konusu dönemde % 24,2 oranında azalarak 82,3 milyon dolara gerilemiştir.

Bu ülke grubunun diğer önemli pazarı Ukrayna'ya yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı söz konusu dönemde % 20,9 oranında artarak 18,7 milyon dolar olarak gerçekleşirken, söz konusu ülkenin deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı ise % 4,5'e yükselmiştir.

Bu ülke grubunda yer alan Sırbistan'a yapılan deri ve deri ürünleri ihracatının aynı dönemde % 50,4 artışla 2,3 milyon dolara çıkması dikkat çekerken, Arnavutluk'a yapılan ihracatın da % 81,1 artışla 1,6 milyon dolara yükselmesi ve Moldavya'ya ihracatta kaydedilen % 147,5 artış da göze çarpmaktadır.

Rusya Pazarına İhracatta % 24,2 Düşüş

2014 yılının Ocak-Mart döneminde % 24,2 düşüşle 82,3 milyon dolar değerinde deri ve deri ürünleri ihracatı yapılan en önemli deri ve deri ürünleri pazarımız Rusya'nın toplam deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı bu dönemde % 20'ye gerilemiş bulunmaktadır.

Rusya'ya en fazla deri-kürk konfeksiyon ihracatı yapılmakta olup, sözkonusu dönemde bu ürün grubunda Rusya'ya yapılan ihracat % 34,3 oranında azalarak 32,8 milyon dolar olarak gerçekleşmiş bulunmaktadır. Türkiye'nin toplam deri-kürk konfeksiyon ihracatının % 44,5'i Rusya'ya yapılmakta olup, bu ürün grubunda en büyük pazar durumundadır.

Rusya'ya ihracatta diğer önemli bir ürün grubu ayakkabı olup, bu ürün grubunda 39,4 milyon dolar ihracat ve % 18,5 pazar payı ile Rusya birinci pazar konumundadır. Rusya'ya bu dönemde ayakkabı ihracatında % 10,7 oranında bir düşüş gerçekleşmiştir.

Eski Doğu Bloku ülkelerine 2013-2014 yılları Ocak-Mart döneminde yapılan deri ve deri mamulleri ihracatı aşağıdaki tablodaki gibidir.

Eski Doğu Bloku Ülkelerine Deri ve Deri Ürünleri İhracatı					
2013 - 2014 Ocak - Mart					
Birim: 1000 \$					
	2013 Ocak - Mart	Toplam Deri'de Pay (%)	2014 Ocak - Mart	Toplam Deri'de Pay (%)	Değişim (%)
RUSYA FEDERASYONU	108.663	27,3	82.347	20,0	-24,2
UKRAYNA	15.434	3,9	18.663	4,5	20,9
SIRBİSTAN	1.549	0,4	2.329	0,6	50,4
ARNAVUTLUK	903	0,2	1.635	0,4	81,1
GÜRCİSTAN	1.094	0,3	1.588	0,4	45,1
MOLDAVYA	537	0,1	1.329	0,3	147,5
KOSOVA	767	0,2	1.197	0,3	56,1
BEYAZ RUSYA	1.090	0,3	1.178	0,3	8,1
BOSNA-HERSEK	749	0,2	1.138	0,3	52,0
MAKEDONYA	732	0,2	928	0,2	26,8
Eski Doğu Bloku Ülkeleri Toplamı	131.569	33,0	112.431	27,2	-14,5
Türkiye Deri ve Deri Ürünleri İhracatı	398.422	100,0	412.757	100,0	3,6
Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları					

Türk Cumhuriyetleri'nde Kırgızistan En Büyük Pazar

Türk Cumhuriyetleri olarak adlandırdığımız ülkelere yönelik deri ve deri mamulleri ihracatı 2014 yılının ilk çeyrek döneminde % 26,5 oranında azalarak 19 milyon dolar olmuştur.

Bu grubun en büyük pazarı olan Kırgızistan'a yapılan ihracat söz konusu dönemde % 32,3 düşüşle 4,9 milyon dolara gerilerken, pazar payı da % 1,2 olarak kaydedilmiştir.

Bu ülke grubunun yükselen pazarı Özbekistan'a anılan dönemde yapılan ihracatta % 37,4 oranında artış yaşanırken, diğer önemli pazar Azerbaycan'a yapılan ihracatta ise % 25,5 düşüş kaydedilmiştir.

Bu grupta önceki dönemlerin yükselen pazarı olan Kazakistan'a yapılan deri ve deri mamulleri ihracatı ise bu dönemde % 55,6 oranında azalarak 2,4 milyon dolara gerilemiştir.

Türk Cumhuriyetlerine 2013-2014 Ocak-Mart döneminde yapılan deri ve deri mamulleri ihracatı aşağıdaki tablodaki gibidir.

Türk Cumhuriyetleri'ne Deri ve Deri Ürünleri İhracatı					
2013 - 2014 Ocak - Mart					
Birim: 1000 \$					
	2013 Ocak - Mart	Toplam Deri'de Pay (%)	2014 Ocak - Mart	Toplam Deri'de Pay (%)	Değişim (%)
KIRGIZİSTAN	7.192	1,8	4.867	1,2	-32,3
ÖZBEKİSTAN	2.396	0,6	3.292	0,8	37,4
AZERBAYCAN	4.274	1,1	3.184	0,8	-25,5
TÜRKMENİSTAN	3.139	0,8	2.923	0,7	-6,9
KAZAKİSTAN	5.360	1,3	2.379	0,6	-55,6
TACİKİSTAN	3.446	0,9	2.336	0,6	-32,2
Türk Cumhuriyetleri Toplamı	25.807	6,5	18.980	4,6	-26,5
Türkiye Deri ve Deri Ürünleri İhracatı	398.422	100,0	412.757	100,0	3,6
Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları					

Ortadoğu Ülkelerine İhracat % 26,5 Arttı

Deri ürünleri ihracatımız içinde % 16,1 paya sahip olan Ortadoğu ülkelerine bu dönemde yapılan deri ve deri mamulleri ihracatı, geçen yılın aynı dönemine göre % 26,5 oranında artarak 66,6 milyon dolara yükselmiştir.

Bu ülke grubunda en önemli pazarımız olan Irak'a yapılan ihracatta % 23,6 artış gerçekleşmiş ve 31,6 milyon dolarlık ihracat düzeyine ulaşmıştır. Böylelikle, Irak'ın toplam deri ihracatındaki payı % 7,6'ya yükselmiştir.

Irak'a yapılan deri ürünleri ihracatının büyük bölümü ayakkabı ihracatından oluşmakta olup, bu dönemde % 19,6 artışla 28,4 milyon dolarlık ayakkabı ihracatı gerçekleştirilmiştir.

Sözkonusu ülke grubunun diğer önemli pazarı olan Suudi Arabistan'a yapılan deri ve deri mamulleri ihracatı ise bu dönemde % 5,5 düşüş göstererek 10,1 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

İç savaş sonrası ihracatta büyük düşüşler yaşanan Suriye'ye ihracat bu dönemde 29 bin dolardan 6,9 milyon dolara kadar yükselirken, bu ihracatın 6 milyon dolarlık bölümü ayakkabı ihracatından oluşmaktadır.

Sözkonusu ülke grubu içindeki önemli pazarlarımızdan BAE'ne yapılan deri ve deri mamulleri ihracatı bu dönemde % 26,4 düşüş gösterirken, bu dönemin iki yükselen pazarı İsrail ve Ürdün'e yapılan ihracatlar ise sırasıyla % 74,6 ve % 263,4 oranlarında artmıştır.

Ortadoğu ülkelerine 2013-2014 yılları Ocak-Mart döneminde yapılan deri ve deri mamulleri ihracatı aşağıdaki tablodaki gibidir.

Orta Doğu Ülkelerine Deri ve Deri Ürünleri İhracatı					
2013 - 2014 Ocak - Mart					
Birim: 1000 \$					
	2013 Ocak - Mart	Toplam Deri'de Pay (%)	2014 Ocak - Mart	Toplam Deri'de Pay (%)	Değişim (%)
IRAK	25.536	6,4	31.567	7,6	23,6
SUUDİ ARABİSTAN	10.635	2,7	10.052	2,4	-5,5
SURİYE	29	0,0	6.879	1,7	23806,4
BİRLEŞİK ARAP EMİR.	6.546	1,6	4.820	1,2	-26,4
İSRAİL	2.435	0,6	4.252	1,0	74,6
ÜRDÜN	959	0,2	3.227	0,8	236,4
İRAN	1.951	0,5	1.979	0,5	1,5
UMMAN	990	0,2	1.320	0,3	33,3
YEMEN	1.440	0,4	910	0,2	-36,8
LÜBNAN	800	0,2	802	0,2	0,3
Ortadoğu Ülkeleri Toplamı	52.661	13,2	66.627	16,1	26,5
Türkiye Deri ve Deri Ürünleri İhracatı	398.422	100,0	412.757	100,0	3,6
Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları					

Asya Pazarında Çin'e İhracat Büyüyor

Asya ve Okyanusya ülke grubuna bu dönemde yapılan deri ve deri mamulleri ihracatı, bir önceki yıla göre % 14,9 oranında artarak 31,8 milyon dolar olarak gerçekleşmiş olup, bu ülke grubunun toplam deri ve deri mamulleri ihracatındaki payı % 7,7'ye yükselmiştir.

Bu ülke grubunda en büyük alıcı Çin olup, Hong Kong da diğer bir önemli pazardır. Çin'e yapılan deri ve deri mamulleri ihracatı bu dönemde % 32,5 oranında artarak 13,3 milyon dolara yükselmiştir. Hong Kong'a yapılan deri ve deri mamulleri ihracatı ise aynı dönemde % 5 azalarak 8,5 milyon dolara düşmüştür. Çin'in bu dönemde deri ihracatındaki payı % 3,2 olurken, Hong Kong'un payı ise % 2,1 düzeyindedir.

2014 yılının Ocak-Mart döneminde Çin ve Hong Kong'a yapılan deri ve deri ürünleri ihracatının büyük bölümü yarı işlenmiş/bitmiş deri ve kürkten oluşmaktadır. Bu dönemde Çin'e % 43,4 artışla 12,5 milyon dolar değerinde yarı işlenmiş/bitmiş deri ve kürk ürünü ihraç edilirken, Hong Kong'a ise % 11,4 düşüşle 7 milyon dolar değerinde ihracat yapılmıştır.

Asya pazarının diğer önemli bir ülkesi olan G. Kore'ye bu dönemde % 13,7 oranında artışla 2,9 milyon dolar değerinde ihracat yapılırken, daha alt sıralarda yer alan Hindistan, Vietnam ve Pakistan'a sırasıyla % 155,4, % 191,1 ve % 178,2 oranlarında artışlar kaydedilmesi dikkat çekmektedir.

Asya ve Okyanusya ülkelerine 2013 ve 2014 yıllarının Ocak-Mart dönemlerinde yapılan deri ve deri mamulleri ihracatının karşılaştırmalı seyri aşağıdaki tablodan izlenebilmektedir.

Asya ve Okyanusya Ülkelerine Deri ve Deri Ürünleri İhracatı					
2013 - 2014 Ocak - Mart					
Birim: 1000 \$					
	2013 Ocak - Mart	Toplam Deri'de Pay (%)	2014 Ocak - Mart	Toplam Deri'de Pay (%)	Değişim (%)
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	10.061	2,5	13.329	3,2	32,5
HONG KONG	8.950	2,2	8.506	2,1	-5,0
GÜNEY KORE	2.581	0,6	2.934	0,7	13,7
AVUSTRALYA	1.155	0,3	1.238	0,3	7,2
TAYVAN	871	0,2	1.221	0,3	40,1
HINDISTAN	446	0,1	1.138	0,3	155,4
VIETNAM	221	0,1	644	0,2	191,1
PAKISTAN	203	0,1	566	0,1	178,2
JAPONYA	1.050	0,3	529	0,1	-49,7
BANGLADEŞ	706	0,2	462	0,1	-34,6
ENDONEZYA	287	0,1	399	0,1	39,0
Asya ve Okyanusya Ülkeleri Toplamı	27.640	6,9	31.766	7,7	14,9
Türkiye Deri ve Deri Ürünleri İhracatı	398.422	100,0	412.757	100,0	3,6
<i>Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları</i>					

Afrika'da Libya En Büyük Pazar

Deri ürünleri ihracatımız içinde giderek artan bir paya sahip olan Afrika ülkelerine, 2014 yılı Ocak-Mart döneminde 21,5 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilirken, bu ülke grubuna yönelik ihracatta % 53,2 artış yaşanmıştır.

Bu ülke grubunda en büyük pazar olan Libya'ya yapılan deri ve deri mamulleri ihracatı bu dönemde % 74 oranında artarak 5,9 milyon dolar olmuştur.

Aynı dönemde, bu ülke grubunda yer alan Cezayir'e yapılan deri ve deri mamulleri ihracatı % 76,5 oranında artarak 5,8 milyon dolar olarak gerçekleşirken, Tunus'a yapılan ihracat ise % 23,7 artışla 2,2 milyon dolar olmuştur.

Daha alt sırada yer almasına karşın Fas'a yapılan ihracatın bu dönemde % 174,5 oranında artması da dikkat çekmektedir.

Afrika ülkelerine bu dönemde yapılan deri ve deri mamulleri ihracatının karşılaştırmalı seyri aşağıdaki tablodan izlenebilmektedir.

Afrika Ülkelerine Deri ve Deri Ürünleri İhracatı					
2013 - 2014 Ocak - Mart					
Birim: 1000 \$					
	2013 Ocak - Mart	Toplam Deri'de Pay (%)	2014 Ocak - Mart	Toplam Deri'de Pay (%)	Değişim (%)
LIBYA	3.414	0,9	5.941	1,4	74,0
CEZAYİR	3.289	0,8	5.804	1,4	76,5
TUNUS	1.798	0,5	2.224	0,5	23,7
MISIR	2.362	0,6	1.979	0,5	-16,2
FAS	420	0,1	1.152	0,3	174,5
SUDAN	769	0,2	850	0,2	10,4
GÜNEY AFRIKA CUMHUR.	667	0,2	848	0,2	27,0
Afrika Ülkeleri Toplamı	14.050	3,5	21.520	5,2	53,2
Türkiye Deri ve Deri Ürünleri İhracatı	398.422	100,0	412.757	100,0	3,6
Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları					

Amerika Pazarında % 13,9 Artış

Deri ürünleri ihracatımız içinde % 2,2 oranında paya sahip olan Amerika ülkelerine, bu dönemde 9,2 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilirken, bu ülke grubuna yönelik ihracatta % 13,9 artış yaşanmıştır.

Bu ülke grubunda en önemli pazar olan ABD'ye bu dönemde yapılan deri ve deri mamulleri ihracatı % 14,6 oranında yükselerek 7,2 milyon dolar olmuştur.

Aynı dönemde, bu ülke grubunda yer alan Kanada'ya yapılan deri ve deri mamulleri ihracatı % 28,1 oranında artarak 1,4 milyon dolar olarak gerçekleşirken, Meksika'ya yapılan ihracat ise % 555 oranında artışla 237 bin dolar olarak kaydedilmiştir.

Amerika ülkelerine yapılan deri ve deri mamulleri ihracatının karşılaştırmalı seyri aşağıdaki tablodan izlenebilmektedir.

Amerika Ülkelerine Deri ve Deri Ürünleri İhracatı					
2013 - 2014 Ocak - Mart					
Birim: 1000 \$					
	2013 Ocak - Mart	Toplam Deri'de Pay (%)	2014 Ocak - Mart	Toplam Deri'de Pay (%)	Değişim (%)
ABD	6.314	1,6	7.235	1,8	14,6
KANADA	1.059	0,3	1.356	0,3	28,1
MEKSİKA	36	0,0	237	0,1	555,6
HOLLANDA ANTİLLERİ	84	0,0	113	0,0	34,6
ŞİLİ	134	0,0	90	0,0	-32,8
Amerika Ülkeleri Toplamı	8.039	2,0	9.156	2,2	13,9
Türkiye Deri ve Deri Ürünleri İhracatı	398.422	100,0	412.757	100,0	3,6
Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları					

Diğer Avrupa Ülkelerinde % 5,5 Artış

Diğer Avrupa Ülkeleri grubuna yapılan deri ve deri mamulleri ihracatı bu dönemde 6,1 milyon dolar düzeyinde gerçekleşerek, bir önceki yılın aynı dönemine göre % 5,5 oranında artış göstermiştir. Söz konusu ülke grubunun toplam deri ve deri mamulleri ihracatı içerisindeki payı, bu dönemde % 1,5 olarak gerçekleşmiş bulunmaktadır.

Bu ülke grubunun en önemli pazarı olan İsviçre'ye yapılan ihracat bu dönemde % 4,4 oranında azalarak 3,3 milyon dolara gerilemiştir.

Bu grubun diğ er önemli pazarı olan KKTC'ye yapılan ihracatta % 24,7 oranında artışla 2,4 milyon dolar, Norveç'e ise % 2,4 artışla 419 bin dolar değ erinde ihracat gerç ekleştirilmiştir.

Diğ er Avrupa ÷lkelerine yapılan deri ve deri mamulleri ihracatının karşılaştırmalı seyri aşağıdaki tablodan izlenebilmektedir.

Diğ er Avrupa ÷lkelerine Deri ve Deri Ürünleri İhracatı					
2013 - 2014 Ocak - Mart					
Birim: 1000 \$					
	2013 Ocak - Mart	Toplam Deri'de Pay (%)	2014 Ocak - Mart	Toplam Deri'de Pay (%)	Değ iřim (%)
İSVİÇRE	3.407	0,9	3.257	0,8	-4,4
KKTC	1.921	0,5	2.396	0,6	24,7
NORVEÇ	409	0,1	419	0,1	2,4
Diğ er Avrupa ÷lkeleri Toplamı	5.757	1,4	6.076	1,5	5,5
Türkiye Deri ve Deri Ürünleri İhracatı	398.422	100,0	412.757	100,0	3,6
<i>Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları</i>					

V. ALT SEKTÖRLERE İLİŞKİN TESPİTLER

Deri Sektörü sekiz ayrı alt sektörden oluşmaktadır; Bunlar;

Fasıl 4101-4103: **Ham deriler,**

Fasıl 4301: **Ham kürk,**

Fasıl 4104-4115: **Yarı işlenmiş / bitmiş deriler,**

Fasıl 4302: **İşlenmiş kürk,**

Fasıl 420310: **Deri giyim,**

Fasıl 4303-4304: **Kürk giyim eşyası,**

Fasıl 4201, 4202, 420321/29/30/40, 4204, 4206: **Saraciye,**

Fasıl 64: **Ayakkabı ve ayakkabı aksamıdır.**

2014 MART AYI DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACAT RAKAMLARI (1000 \$)									
DÖRTLÜ	DÖRTLÜ ADI	2013 MART	2014 MART	2013/2014 Değişim	2013 OCAK-MART	TOPLAM DERİ'DE % PAY	2014 OCAK-MART	TOPLAM DERİ'DE % PAY	2013/2014 Değişim
4101-4103	HAM DERİ	276	15	-94,6%	382	0,1	44	0,0	-88,5%
4301	HAM KÜRK	0	18	100,0%	21	0,0	56	0,0	166,7%
	HAM DERİ + HAM KÜRK TOPLAMI	276	33	-88,0%	403	0,1	100	0,0	-75,2%
4104-4115	YARI İŞLENMİŞ/BİTMİŞ DERİ	13.500	16.397	21,5%	37.273	9,4	51.731	12,5	38,8%
4302	İŞLENMİŞ KÜRK	8.032	8.019	-0,2%	17.660	4,4	16.360	4,0	-7,4%
	YARI İŞLENMİŞ/BİTMİŞ DERİ + İŞLENMİŞ KÜRK TOPLAMI	21.532	24.416	13,4%	54.933	13,8	68.091	16,5	24,0%
4203.10	DERİ GİYİM	17.211	14.575	-15,3%	60.193	15,1	57.251	13,9	-4,9%
4303-4304	KÜRK GİYİM EŞYASI	21.072	5.376	-74,5%	34.408	8,6	16.281	3,9	-52,7%
	DERİ GİYİM + KÜRK GİYİM TOPLAMI	38.283	19.951	-47,9%	94.601	23,7	73.532	17,8	-22,3%
4201-4202-4203.21/29/30/40-4204-4206	SARACİYE TOPLAMI	21.130	21.739	2,9%	58.731	14,7	58.154	14,1	-1,0%
64	AYAKKABI TOPLAMI	72.223	77.712	7,6%	189.538	47,6	212.723	51,5	12,2%
	GENEL DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ TOPLAMI	153.556	143.930	-6,3%	398.422	100,0	412.757	100,0	3,6%
Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları									

2014 yılının Ocak-Mart döneminde deri ve deri ürün grupları içerisinde en çok ihracat ayakkabı ürünlerinde yapılmış olup, 212,7 milyon dolarlık ihracat ile bir önceki yıla göre % 12,2 oranında artış kaydedilmiştir. Ayakkabı ürün grubunun toplam deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı bu dönemde % 51,5 düzeyinde gerçekleşmiştir.

Deri ve deri ürün grupları içinde diğer önemli grup deri giyim ve kürk giyim ürünlerinden oluşan deri konfeksiyon olup, bu ürün grubundan gerçekleştirilen toplam ihracat, 2014 yılının Ocak-Mart döneminde geçen yıla göre % 22,3 oranında azalarak 73,5 milyon dolara gerilemiştir. Deri giyim ve kürk giyim ürün gruplarının Türkiye toplam deri ihracatındaki payı % 17,8 düzeyindedir.

Deri konfeksiyon ürün grubunu oluşturan iki önemli kalemden deri giyim ürün grubundan gerçekleştirilen ihracat, 2014 yılının Ocak-Mart döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 4,9 oranında azalarak 57,3 milyon dolara gerilerken, bu ürün grubunun Türkiye toplam deri ve deri mamulleri ihracatındaki payı % 13,9 olarak kaydedilmiştir.

Deri konfeksiyon ürün grubunun diğer kalemi kürk giyim eşyası grubundan ise bu dönemde 16,3 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiş olup, 2013 yılının eş dönemine göre % 52,7 oranında ciddi düşüş meydana gelmiştir.

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ve işlenmiş kürk ürün grupları toplamında 2014 yılı Ocak-Mart döneminde 68,1 milyon dolarlık ihracat yapılmış olup, bir önceki yılın aynı dönemine göre artış oranı % 24 seviyesindedir. Bu ürün grupları toplamının Türkiye toplam deri ve deri mamulleri ihracatındaki payı % 16,5 olarak hesaplanmaktadır.

Deri ve deri ürünleri ihracatının diğer önemli bir grubu olan saraciye ürün grubundan bu dönemde % 1 düşüşle 58,2 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır. Saraciye ürün grubunun Türkiye toplam deri ve deri mamülleri ihracatındaki payı ise % 14,1'dir.

Deri ve deri ürünleri ihracatında diğer ürün gruplarına göre daha az ihracat yapılan ham deri ve ham kürk ürün grupları toplamında ise bu dönemde 100 bin dolarlık ihracat yapılmıştır.

1- Ham Deri ve Ham Kürk Grubu

2014 yılı Ocak-Mart döneminde Gana'ya 29 bin dolar, Sırbistan'a ise 13 bin dolar değerinde ham deri ihracatı gerçekleştirilmiştir.

EN FAZLA HAM DERİ İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4101- 4103)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2013 OCAK-MART	2014 OCAK-MART	DEĞİŞİM %	PAY %
GANNA	21	29	38,1%	65,9%
SIRBİSTAN	0	13	100,0	29,5%
UKRAYNA	5	1	-80,0%	2,3%
LİBYA	0	1	0,0%	2,3%
ÇİN	82	0	-100,0%	0,0%
HONG KONG	141	0	-100,0%	0,0%
TÜRKİYE TOPLAM HAM DERİ İHRACATI	382	44	-88,5%	100,0%

Aynı dönemde, ham kürk ürün grubunda, Tayland'a 31 bin dolar, Hong Kong'a ise 21 bin dolar değerinde ihracat yapılmıştır.

HAM KÜRK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4301)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2013 OCAK-MART	2014 OCAK-MART	DEĞİŞİM %	PAY %
TAYLAND	0	31	100,0%	55,4%
HONG KONG	0	21	100,0%	37,5%
AVUSTURYA	5	3	-40,0%	5,4%
TACİKİSTAN	0	1	0,0%	1,8%
GANNA	16	0	-100,0%	0,0%
TÜRKİYE TOPLAM HAM KÜRK İHRACATI	21	56	166,7%	100,0%

2014 yılının Ocak-Mart döneminde Türkiye'den Tayland'a 31 bin dolar, Gana'ya 29 bin dolar, Hong Kong'a ise 21 bin dolar değerinde ham deri ve ham kürk ihracat yapılmıştır.

EN FAZLA HAM DERİ ve KÜRK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4101- 4103 , 4301)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2013 OCAK-MART	2014 OCAK-MART	DEĞİŞİM %	PAY %
TAYLAND	0	31	100,0%	31,0%
GANNA	21	29	38,1%	29,0%
HONG KONG	141	21	-85,1%	21,0%
SIRBİSTAN	0	13	100,0%	13,0%
AVUSTURYA	5	3	-40,0%	3,0%
UKRAYNA	5	1	-80,0%	1,0%
TACİKİSTAN	0	1	0,0%	1,0%
TÜRKİYE TOPLAM HAM DERİ ve KÜRK İHRACATI	403	100	-75,2%	100,0%

2- Yarı İşlenmiş / Bitmiş Deri ve İşlenmiş Kürk Grubu

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ürün grubunda bu dönemde en çok ihracat Çin ve Ukrayna'ya yapılmış olup, en büyük pazar olan Çin'e yapılan ihracat % 63,1 artışla 9,1 milyon dolara yükselmiştir. Çin'in yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatındaki payı % 17,6 seviyesindedir.

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatının ikinci pazarı Ukrayna'ya yapılan ihracat bu dönemde % 24,4 artarak 6,7 milyon dolar olarak kaydedilirken, bu ülkeyi % 10,6 düşüş ve 6 milyon dolar ihracat ile Hong Kong takip etmektedir. Bu ürün grubunda % 64 artış ve 4,9 milyon dolar ihracatla İtalya ile % 74,9 artış ve 2,7 milyon dolar ihracatla Almanya'nın yanısıra % 98,8 artışla 2,3 milyon dolar ihracat yapılan Bulgaristan da dikkat çekmektedir.

EN FAZLA YARI İŞLENMİŞ VE BİTMİŞ DERİ İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4104 - 4115)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2013 OCAK-MART	2014 OCAK-MART	DEĞİŞİM %	PAY %
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	5.587	9.115	63,1%	17,6%
UKRAYNA	5.390	6.703	24,4%	13,0%
HONG KONG	6.728	6.014	-10,6%	11,6%
İTALYA	2.984	4.892	64,0%	9,5%
RUSYA FEDERASYONU	4.502	4.319	-4,1%	8,3%
ALMANYA	1.567	2.742	74,9%	5,3%
BULGARİSTAN	1.157	2.299	98,8%	4,4%
GÜNEY KORE	1.171	1.576	34,6%	3,0%
ABD	1.234	1.534	24,3%	3,0%
TAYVAN	819	1.198	46,3%	2,3%
TÜRKİYE TOPLAM YARI İŞL. / BİTMİŞ DERİ İHRACATI	37.273	51.731	38,8%	100,0%

İşlenmiş kürk ürün grubunda en çok ihracat Rusya'ya yapılmakta olup, bu pazara ihracat 2014 yılının Ocak-Mart döneminde geçen yıla göre % 46,9 düşüşle 3,7 milyon dolara gerilemiştir.

İşlenmiş kürk ihracatının diğer önemli ülkelerinden Çin'e yapılan ihracat bu dönemde % 8,2 artarak 3,4 milyon dolar olarak kaydedilirken, diğer önemli pazar İtalya'ya ihracat % 17,7 oranında artışla 3,1 milyon dolar olarak kaydedilmiştir. Bu ürün grubunda % 137 artış yaşanan Almanya ve % 1121 artış yaşanan Portekiz de izlenmelidir.

EN FAZLA İŞLENMİŞ KÜRK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTİP 4302)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2013 OCAK-MART	2014 OCAK-MART	DEĞİŞİM %	PAY %
RUSYA FEDERASYONU	6.891	3.662	-46,9%	22,4%
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	3.147	3.405	8,2%	20,8%
İTALYA	2.615	3.079	17,7%	18,8%
HONG KONG	1.167	981	-15,9%	6,0%
ALMANYA	284	672	137,0%	4,1%
İNGİLTERE	395	442	11,8%	2,7%
PORTEKİZ	33	401	1121,6%	2,5%
FRANSA	298	394	31,9%	2,4%
GÜNEY KORE	525	372	-29,1%	2,3%
KIRGIZİSTAN	50	332	565,5%	2,0%
TÜRKİYE TOPLAM İŞLENMİŞ KÜRK İHRACATI	17.660	16.360	-7,4%	100,0%

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ve kürk ürün grubunda en çok ihracat Çin, Rusya ve İtalya'ya yapılmakta olup, en büyük pazar olan Çin'e yapılan ihracat bu dönemde geçen yıla göre % 43,4 artışla 12,5 milyon dolara yükselmiştir. Çin'in yarı işlenmiş / bitmiş deri ve kürk ihracatındaki payı % 18,4 seviyesindedir.

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ve kürk ihracatının diğer önemli pazarı Rusya'ya yapılan ihracat bu dönemde % 29,9 azalarak 8 milyon dolar olarak kaydedilirken, İtalya'ya ihracatta ise bu dönemde % 42,4 artış meydana gelmiştir. Bu grupta % 84,4 artışla Almanya da dikkat çekmektedir.

EN FAZLA YARI İŞL. VE BİTMİŞ DERİ VE İŞL. KÜRK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2013 OCAK-MART	2014 OCAK-MART	DEĞİŞİM %	PAY %
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	8.734	12.520	43,4%	18,4%
RUSYA FEDERASYONU	11.393	7.981	-29,9%	11,7%
İTALYA	5.598	7.970	42,4%	11,7%
HONG KONG	7.894	6.995	-11,4%	10,3%
UKRAYNA	6.125	6.895	12,6%	10,1%
ALMANYA	1.851	3.414	84,4%	5,0%
BULGARİSTAN	1.314	2.299	75,0%	3,4%
GÜNEY KORE	1.696	1.949	14,9%	2,9%
ABD	1.371	1.650	20,3%	2,4%
FRANSA	724	1.412	95,0%	2,1%
TÜRKİYE TOPLAM YARI İŞL. VE BİTMİŞ DERİ VE İŞL. KÜRK İHRACATI	54.933	68.091	24,0%	100,0%

3- Deri Giyim ve Kürk Giyim Grubu

Deri giyim ürün grubunda en çok ihracat Rusya'ya yapılmakta olup, bu pazara ihracat 2014 yılının Ocak-Mart döneminde geçen yıla göre % 3,5 düşüşle 23,3 milyon dolara gerilemiştir. Rusya'nın deri giyim ihracatındaki payı ise % 40,8 düzeyindedir.

Deri giyim ihracatının diğer önemli ülkelerinden Fransa'ya yapılan ihracat bu dönemde % 23,8 düşüşle 6 milyon dolara gerilerken, diğer önemli pazar İngiltere'ye ihracat ise % 187,7 gibi yüksek bir oranda artışla 4,8 milyon dolara yükselmiştir.

Deri giyim ürün grubunda diğer önemli pazar olan Almanya'ya aynı dönemde yapılan ihracat % 3,2 oranında artarak 5,5 milyon dolara yükselirken, % 254,8 artışla 1,4 milyon dolar ihracat yapılan Hollanda da dikkat çekmektedir.

EN FAZLA DERİ GİYİM İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTİP 4203.10)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2013 OCAK-MART	2014 OCAK-MART	DEĞİŞİM %	PAY %
RUSYA FEDERASYONU	24.185	23.342	-3,5%	40,8%
FRANSA	7.818	5.960	-23,8%	10,4%
ALMANYA	5.317	5.486	3,2%	9,6%
İNGİLTERE	1.653	4.756	187,7%	8,3%
ABD	2.247	2.868	27,6%	5,0%
İTALYA	2.058	1.647	-20,0%	2,9%
HOLLANDA	394	1.399	254,8%	2,4%
İSVEÇ	1.636	1.134	-30,7%	2,0%
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	2.965	1.123	-62,1%	2,0%
BELÇİKA	1.281	814	-36,5%	1,4%
TÜRKİYE TOPLAM DERİ GİYİM İHRACATI	60.193	57.251	-4,9%	100,0%

Kürk giyim ihracatının geleneksel en büyük pazarı Rusya'ya 2014 yılının Ocak-Mart döneminde % 63,4 oranında sert düşüşle 9,4 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. Kürk giyim ihracatının önemli bölümünün gerçekleştirildiği Rusya pazarının Türkiye kürk giyim ihracatındaki payı bu dönemde % 57,8 seviyesindedir.

Kürk giyim ihracatımızın diğer önemli pazarı konumundaki İtalya'ya yapılan ihracat bu dönemde % 17,2 artışla 1,6 milyon dolara yükselirken, Fransa'ya yapılan ihracat ise bu dönemde % 13,5 artarak 1 milyon dolara yükselmiştir.

EN FAZLA KÜRK KONFEKSİYON İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4303 - 4304)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2013 OCAK-MART	2014 OCAK-MART	DEĞİŞİM %	PAY %
RUSYA FEDERASYONU	25.706	9.417	-63,4%	57,8%
İTALYA	1.403	1.645	17,2%	10,1%
FRANSA	871	988	13,5%	6,1%
ALMANYA	762	832	9,2%	5,1%
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	1.129	764	-32,3%	4,7%
AVUSTRALYA	225	565	150,6%	3,5%
ABD	252	280	11,0%	1,7%
KIRGIZİSTAN	32	248	675,1%	1,5%
HONG KONG	177	149	-15,7%	0,9%
İNGİLTERE	69	139	100,7%	0,9%
TÜRKİYE TOPLAM KÜRK KONFEKSİYON İHRACATI	34.408	16.281	-52,7%	100,0%

Türkiye toplam deri giyim ve kürk giyim ihracatı açısından en önemli pazarı olan Rusya'ya yapılan ihracat 2014 yılı Ocak-Mart döneminde % 34,3 düşüşle 32,8 milyon dolara gerilemiştir. Rusya'nın Türkiye deri ve kürk giyim toplam ihracatındaki payı bu dönemde % 44,5'tir.

Deri ve kürk giyim ihracatının diğer önemli ülkelerinden Fransa'ya yapılan ihracat bu dönemde % 20 düşüşle 7 milyon dolar olurken, Almanya'ya ihracat ise % 3,9 artarak 6,3 milyon dolara yükselmiştir.

Bu ürün grubunda sözkonusu dönemde % 184,2 artış yaşanan İngiltere ve % 190,9 artış yaşanan Hollanda pazarı da dikkat çekmektedir.

EN FAZLA DERİ ve KÜRK KONFEKSİYON İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4203.10, 4303 - 4304)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2013 OCAK-MART	2014 OCAK-MART	DEĞİŞİM %	PAY %
RUSYA FEDERASYONU	49.891	32.756	-34,3%	44,5%
FRANSA	8.689	6.948	-20,0%	9,4%
ALMANYA	6.080	6.318	3,9%	8,6%
İNGİLTERE	1.723	4.895	184,2%	6,7%
İTALYA	3.461	3.291	-4,9%	4,5%
ABD	2.500	3.148	25,9%	4,3%
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	4.094	1.887	-53,9%	2,6%
HOLLANDA	501	1.458	190,9%	2,0%
İSVEÇ	1.684	1.214	-27,9%	1,7%
GÜNEY KORE	823	858	4,3%	1,2%
TÜRKİYE TOPLAM DERİ ve KÜRK KONFEKSİYON İHRACATI	94.601	73.532	-22,3%	100,0%

4- Saraciye Ürün Grubu

Saraciye ürünleri ihracatımızın en önemli pazarı olan İtalya'ya yapılan ihracat, 2014 yılının Ocak-Mart döneminde % 22,7 düşüşle 12,6 milyon dolara gerilemiştir. İtalya'nın Türkiye saraciye ihracatındaki payı ise bu dönemde % 21,6 olarak kaydedilmiştir.

Saraciye ihracatının diğer önemli pazarı olan Almanya'ya ihracat bu dönemde % 11,9 azalarak 7,2 milyon dolara düşerken, İngiltere'ye ihracat ise % 4,8 düşüşle 6,6 milyon dolara gerilemiştir.

Saraciye ihracatında bu dönemde Irak'a yapılan ihracatın % 79 artışla 3,2 milyon dolara yükselmesi, Çek Cumhuriyeti'ne ihracatın ise % 441 artışla 2,3 milyon dolar olması dikkat çekmektedir.

EN FAZLA SARACİYE İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4201-4202-4203.21-4203.29-4203.30-4203.40-4204-4206)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2013 OCAK-MART	2014 OCAK-MART	DEĞİŞİM %	PAY %
İTALYA	16.272	12.575	-22,7%	21,6%
ALMANYA	8.174	7.201	-11,9%	12,4%
İNGİLTERE	6.974	6.641	-4,8%	11,4%
IRAK	1.778	3.183	79,0%	5,5%
DANİMARKA	1.729	2.318	34,1%	4,0%
ÇEK CUMHURİYETİ	419	2.265	441,1%	3,9%
RUSYA FEDERASYONU	3.237	2.216	-31,5%	3,8%
FRANSA	2.351	2.096	-10,9%	3,6%
HOLLANDA	1.186	1.299	9,6%	2,2%
İSPANYA	1.860	1.224	-34,2%	2,1%
TÜRKİYE TOPLAM SARACİYE İHRACATI	58.731	58.154	-1,0%	100,0%

5- Ayakkabı Ürün Grubu

Ayakkabı ihracatımızın en önemli pazarı olan Rusya'ya 2014 yılı Ocak-Mart döneminde % 10,7 düşüşle 39,4 milyon dolarlık ayakkabı ihracatı yapılmıştır. Rusya'nın Türkiye'nin ayakkabı ihracatındaki payı % 18,5 seviyesindedir.

Ayakkabı ihracatının diğer önemli pazarı olan Irak'a yapılan ihracat bu dönemde % 19,6 artarak 28,4 milyon dolara yükselirken, Irak'ın deri ürünleri ihracatındaki payı % 13,3'e yükselmiştir.

Bu dönemin başlıca yükselen pazarları % 55,4 artışla 13,1 milyon dolar ihracat seviyesine yükselen Almanya ve % 57,6 artışla 11,3 milyon dolar ihracatla Ukrayna olurken, asıl sürprizi geçen yılın aynı döneminde sadece 23 bin dolar ihracat yapılırken bu dönemde 6 milyon dolar ihracat yapılan Suriye yapmıştır.

EN FAZLA AYAKKABI İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTİP 6401 - 6406)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2013 OCAK-MART	2014 OCAK-MART	DEĞİŞİM %	PAY %
RUSYA FEDERASYONU	44.107	39.396	-10,7%	18,5%
IRAK	23.715	28.362	19,6%	13,3%
ALMANYA	8.409	13.067	55,4%	6,1%
UKRAYNA	7.160	11.288	57,6%	5,3%
SUUDİ ARABİSTAN	10.377	9.673	-6,8%	4,5%
İNGİLTERE	6.489	8.824	36,0%	4,1%
İTALYA	5.651	6.571	16,3%	3,1%
SURİYE	23	6.029	26478,8%	2,8%
LİBYA	3.050	5.655	85,4%	2,7%
CEZAYİR	3.185	5.534	73,8%	2,6%
TÜRKİYE TOPLAM AYAKKABI İHRACATI	189.538	212.723	12,2%	100,0%

Hazırlayan
Ahmet ŞİŞMAN

İTKİB Genel Sekreterliği, AR & GE ve Mevzuat Şubesi

Açıklama Notu: Ekli tablolarda yeralan toplam deri ve deri ürünleri ihracat kayıt rakamları ile ürün bazında oluşturulan toplam deri ve deri mamulleri ihracat kayıt rakamları, Birlik ve GTİP bazlı iki ayrı veri tabanından alındığından toplamlarında farklılık olabilmektedir.

İTKİB Genel Sekreterliği kaynak gösterilmeden alıntı yapılamaz

SEKTÖREL BAZDA İHRACAT RAKAMLARI -1000 \$

SEKTÖRLER	MART				OCAK-MART				SON 12 AYLIK			
	2013	2014	Değişim (%14/13)	Pay(14) (%)	2013	2014	Değişim (%14/13)	Pay(14) (%)	2012-2013	2013-2014	Değişim (%14/13)	Pay(14) (%)
I. TARIM	1.721.277	1.891.703	9,9	14,5	5.034.252	5.618.128	11,6	14,6	19.464.924	21.928.607	12,7	14,3
A. BİTKİSEL ÜRÜNLER	1.213.912	1.327.630	9,4	10,2	3.585.614	3.952.476	10,2	10,2	13.787.984	15.266.564	10,7	10,0
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mam.	532.314	599.538	12,6	4,6	1.503.824	1.770.480	17,7	4,6	5.894.147	6.851.825	16,2	4,5
Yaş Meyve ve Sebze	172.417	192.785	11,8	1,5	576.918	613.036	6,3	1,6	2.191.965	2.387.347	8,9	1,6
Meyve Sebze Mamulleri	95.502	120.315	26,0	0,9	284.524	344.210	21,0	0,9	1.258.342	1.389.678	10,4	0,9
Kuru Meyve ve Mamulleri	113.140	105.504	-6,7	0,8	328.709	333.595	1,5	0,9	1.384.906	1.443.172	4,2	0,9
Fındık ve Mamulleri	135.663	155.025	14,3	1,2	447.561	492.989	10,2	1,3	1.845.684	1.817.343	-1,5	1,2
Zeytin ve Zeytinyağı	62.003	22.898	-63,1	0,2	159.249	70.661	-55,6	0,2	310.884	350.981	12,9	0,2
Tütün ve Mamulleri	93.632	121.384	29,6	0,9	261.370	300.797	15,1	0,8	827.371	945.977	14,3	0,6
Süs Bitkileri	9.242	10.181	10,2	0,1	23.460	26.707	13,8	0,1	74.705	80.240	7,4	0,1
B. HAYVANSAL ÜRÜNLER	145.991	194.036	32,9	1,5	465.935	589.563	26,5	1,5	1.723.182	2.112.007	22,6	1,4
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	145.991	194.036	32,9	1,5	465.935	589.563	26,5	1,5	1.723.182	2.112.007	22,6	1,4
C. AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	361.374	370.037	2,4	2,8	982.703	1.076.089	9,5	2,8	3.953.757	4.550.037	15,1	3,0
Ağaç Mamulleri ve Orman Ürünleri	361.374	370.037	2,4	2,8	982.703	1.076.089	9,5	2,8	3.953.757	4.550.037	15,1	3,0
II. SANAYİ	10.385.223	10.758.196	3,6	82,7	28.837.459	30.364.128	5,3	78,6	114.570.453	120.561.215	5,2	78,6
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	1.057.441	1.106.899	4,7	8,5	2.961.411	3.215.927	8,6	8,3	11.711.057	12.780.117	9,1	8,3
Tekstil ve Hammaddeleri	733.948	771.759	5,2	5,9	2.065.505	2.256.485	9,2	5,8	7.962.388	8.579.697	7,8	5,6
Deri ve Deri Mamulleri	153.556	143.930	-6,3	1,1	398.422	412.757	3,6	1,1	1.688.878	1.955.714	15,8	1,3
Hali	169.936	191.210	12,5	1,5	497.485	546.685	9,9	1,4	2.059.791	2.244.707	9,0	1,5
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAM.	1.452.101	1.468.020	1,1	11,3	4.197.527	4.311.346	2,7	11,2	17.378.684	17.546.160	1,0	11,4
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1.452.101	1.468.020	1,1	11,3	4.197.527	4.311.346	2,7	11,2	17.378.684	17.546.160	1,0	11,4
C. SANAYİ MAMULLERİ	7.875.681	8.183.277	3,9	62,9	21.678.521	22.836.856	5,3	59,2	85.480.712	90.234.938	5,6	58,8
Hazırlanmış ve Konfeksiyon	1.509.883	1.604.284	6,3	12,3	4.292.007	4.680.225	9,0	12,1	16.324.200	17.751.248	8,7	11,6
Otomotiv Endüstrisi	1.863.299	2.127.555	14,2	16,3	5.132.710	5.546.001	8,1	14,4	19.063.591	21.716.449	13,9	14,2
Gemi ve Yat	92.521	97.208	5,1	0,7	303.876	240.916	-20,7	0,6	871.911	1.100.632	26,2	0,7
Elektrik Elektronik ve Hizmet	909.520	1.061.562	16,7	8,2	2.578.011	2.886.592	12,0	7,5	11.473.282	12.003.963	4,6	7,8
Makine ve Aksamları	512.148	505.473	-1,3	3,9	1.377.827	1.454.718	5,6	3,8	5.428.409	5.871.922	8,2	3,8
Demir ve Demir Dışı Metaller	593.049	600.617	1,3	4,6	1.657.805	1.761.542	6,3	4,6	6.539.851	6.933.895	6,0	4,5
Çelik	1.449.849	1.181.370	-18,5	9,1	3.819.241	3.477.942	-8,9	9,0	15.374.857	13.483.507	-12,3	8,8
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	286.631	273.056	-4,7	2,1	755.091	762.821	1,0	2,0	3.129.502	3.160.526	1,0	2,1
Mücevher	191.264	212.869	11,3	1,6	538.021	590.228	9,7	1,5	2.072.929	2.307.941	11,3	1,5
Savunma ve Havacılık Sanayii	106.723	107.754	1,0	0,8	270.126	322.751	19,5	0,8	1.286.759	1.441.555	12,0	0,9
İklimlendirme Sanayii	348.676	400.327	14,8	3,1	925.870	1.086.170	17,3	2,8	3.824.141	4.359.630	14,0	2,8
Diğer Sanayi Ürünleri	12.119	11.201	-7,6	0,1	27.937	26.948	-3,5	0,1	91.280	103.670	13,6	0,1
III. MADENCİLİK	369.661	364.069	-1,5	2,8	1.162.893	1.092.438	-6,1	2,8	4.507.939	4.965.524	10,2	3,2
Madencilik Ürünleri	369.661	364.069	-1,5	2,8	1.162.893	1.092.438	-6,1	2,8	4.507.939	4.965.524	10,2	3,2
TOPLAM (TİM*)	12.476.161	13.013.968	4,3	100,0	35.034.604	37.074.695	5,8	96,0	138.543.316	147.455.347	6,4	96,1
İhracatçı Birlikleri Kaydından Muaf İhracat					1.309.833	1.532.180	17,0	4,0	14.958.097	5.967.404	-60,1	3,9
T O P L A M (TİM+TÜİK*)	12.476.161	13.013.968	4,3	100,0	36.344.437	38.606.875	6,2	100,0	153.501.413	153.422.751	-0,1	100,0

DERİ VE DERİ MAMÜLLERİ İHRACAT KAYIT RAKAMLARI (1000 \$)

	MART			OCAK - MART			
	2013	2014	DEĞİŞİM (%)	2013	2014	DEĞİŞİM (%)	PAY %
İSTANBUL DERİ VE DERİ MAM. İHR. BİRL.	112.872	93.259	-17,4	289.597	280.817	-3,0	68,0
EGE DERİ VE DERİ MAMÜLLERİ İHR. BİRL.	8.396	12.384	47,5	27.113	37.081	36,8	9,0
AKDENİZ İHR.BİRL. (deri kaydı)	804	1.570	95,3	2.205	2.771	25,7	0,7
ULUDAĞ İHR. BİRL. (deri kaydı)	1.163	1.088	-6,5	1.988	2.021	1,6	0,5
ANTALYA İHR. BİRL. (deri kaydı)	3.232	2.438	-24,6	12.726	6.527	-48,7	1,6
GÜNEYDOĞU ANADOLU İHR. BİRL. (deri kaydı)	13.742	14.908	8,5	29.893	36.019	20,5	8,7
DENİZLİ İHR. BİRL. (deri kaydı)	559	700	25,3	1.557	1.626	4,4	0,4
DOĞU ANADOLU İHR. BİRL. (deri kaydı)	4.859	6.219	28,0	12.204	15.764	29,2	3,8
DİĞER BİRLİKLER	7.928	11.365	43,3	21.139	30.132	42,5	7,3
TOPLAM	153.556	143.930	-6,3	398.422	412.757	3,6	100

EK 1: ÜLKE/ÜLKE GRUPLARI BAZINDA TOPLAM İHRACAT KAYIT RAKAMLARI

TÜRKİYE DERİ ve DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI

		2013 MART 1000 \$	2014 MART 1000 \$	DEĞİŞİM %	2013 OCAK-MART 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	2014 OCAK-MART 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	DEĞİŞİM %
1	RUSYA FEDERASYONU	41.491	23.268	-43,9	108.663	27,3	82.348	20,0	-24,2
2	IRAK	10.977	12.788	16,5	25.536	6,4	31.567	7,6	23,6
3	İTALYA	12.376	11.840	-4,3	30.989	7,8	30.406	7,4	-1,9
4	ALMANYA	8.381	10.571	26,1	24.542	6,2	30.002	7,3	22,2
5	İNGİLTERE	4.907	6.744	37,4	15.670	3,9	21.043	5,1	34,3
6	UKRAYNA	6.529	5.339	-18,2	15.434	3,9	18.663	4,5	20,9
7	FRANSA	4.164	3.906	-6,2	14.622	3,7	14.519	3,5	-0,7
8	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	3.698	3.890	5,2	10.061	2,5	13.329	3,2	32,5
9	SUUDİ ARABİSTAN	4.787	3.497	-26,9	10.635	2,7	10.052	2,4	-5,5
10	HONG KONG	3.723	3.001	-19,4	8.950	2,2	8.506	2,1	-5,0
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI		101.033	84.842	-16,0	265.104	66,5	260.435	63,1	-1,8
11	ABD	1.721	1.891	9,9	6.314	1,6	7.235	1,8	14,6
12	SURİYE	25	2.728	10.927,8	29	0,0	6.879	1,7	23.806,4
13	BULGARİSTAN	2.606	2.316	-11,1	7.156	1,8	6.315	1,5	-11,8
14	LIBYA	1.810	2.412	33,3	3.414	0,9	5.941	1,4	74,0
15	CEZAYİR	1.247	2.095	68,1	3.289	0,8	5.804	1,4	76,5
16	HOLLANDA	1.778	2.379	33,8	6.627	1,7	5.193	1,3	-21,6
17	KIRGIZİSTAN	2.433	1.722	-29,2	7.192	1,8	4.867	1,2	-32,3
18	BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	3.145	1.581	-49,7	6.546	1,6	4.820	1,2	-26,4
19	ROMANYA	2.068	2.424	17,2	4.908	1,2	4.694	1,1	-4,4
20	İSRAİL	1.326	2.025	52,7	2.435	0,6	4.252	1,0	74,6
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI		119.191	106.416	-10,7	313.013	78,6	316.435	76,7	1,1
21	DANİMARKA	1.184	933	-21,2	2.931	0,7	3.531	0,9	20,5
22	İSPANYA	1.005	936	-6,9	4.013	1,0	3.450	0,8	-14,0
23	YUNANİSTAN	1.397	1.441	3,2	2.297	0,6	3.369	0,8	46,7
24	ÖZBEKİSTAN	927	1.285	38,6	2.396	0,6	3.292	0,8	37,4
25	İSVİÇRE	968	1.212	25,2	3.407	0,9	3.257	0,8	-4,4
26	ÜRDÜN	295	656	122,6	959	0,2	3.227	0,8	236,4
27	AZERBAYCAN	1.285	1.333	3,7	4.274	1,1	3.184	0,8	-25,5
28	GÜNEY KORE	1.339	1.430	6,8	2.581	0,6	2.934	0,7	13,7
29	TÜRKMENİSTAN	1.359	1.368	0,7	3.139	0,8	2.923	0,7	-6,9
30	ÇEK CUMHURİYETİ	332	1.231	271,3	1.045	0,3	2.920	0,7	179,4
31	ESTONYA	829	1.003	21,1	2.237	0,6	2.901	0,7	29,7
32	POLONYA	867	721	-16,8	1.875	0,5	2.566	0,6	36,9
33	BELÇİKA	458	636	39,1	2.630	0,7	2.425	0,6	-7,8
34	KKTC	1.316	1.358	3,2	1.921	0,5	2.396	0,6	24,7
35	KAZAKİSTAN	2.418	825	-65,9	5.360	1,3	2.379	0,6	-55,6
36	TACİKİSTAN	1.433	965	-32,7	3.446	0,9	2.336	0,6	-32,2
37	SİRBİSTAN	540	865	60,2	1.549	0,4	2.329	0,6	50,4
38	TUNUS	752	992	31,8	1.798	0,5	2.224	0,5	23,7
39	AVUSTURYA	1.577	810	-48,6	3.165	0,8	2.219	0,5	-29,9
40	İSVEÇ	262	378	43,9	2.058	0,5	2.044	0,5	-0,7
41	İRAN	600	810	34,9	1.951	0,5	1.979	0,5	1,5
42	MISIR	1.100	1.097	-0,3	2.362	0,6	1.979	0,5	-16,2
43	ARNAVUTLUK	511	972	90,1	903	0,2	1.635	0,4	81,1
44	PORTEKİZ	115	525	354,8	299	0,1	1.609	0,4	438,2
45	GÜRCİSTAN	403	620	53,8	1.094	0,3	1.588	0,4	45,1
46	KANADA	730	222	-69,6	1.059	0,3	1.356	0,3	28,1
47	MOLDAVYA	279	373	33,5	537	0,1	1.329	0,3	147,5
48	UMMAN	46	160	245,4	990	0,2	1.320	0,3	33,3
49	SLOVAKYA	344	545	58,3	951	0,2	1.255	0,3	31,9
50	AVUSTRALYA	351	327	-7,0	1.155	0,3	1.238	0,3	7,2
İLK 50 ÜLKE TOPLAMI		144.216	132.446	-8,2	377.395	94,7	387.629	93,9	2,7
DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER		9.340	11.484	23,0	21.027	5,3	25.128	6,1	19,5
AB (27) TOPLAMI		46.338	51.167	10,4	131.395	33,0	144.104	34,9	9,7
TOPLAM DERİ ve DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI		153.556	143.930	-6,3	398.422	100,0	412.757	100,0	3,6